

Bu kuponu kesib saklayınız

VAKIT KİTAP KUPONU

1 den 30 a kadar bir sıra kupon top. layıp idaremize getiren okuyucularımız Dün ve Yarın Tercüme Külliyyatının ikinci seri beş kitabını yüzde 50 eksik fiyatla alabilirler.

Almanya harp malzemesini israf ediyor
(Yazısı 2 nci sayfamızda)

HERYERDE 3 KURUS VAKIT

CUMARTESİ 1 HAZİRAN 1940

YIL: 23 * SAYI: 8043

IDARE EVİ: Ankara Cad.İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

Mısırda askerî mahkemeler kuruldu

Kahire, 31 (A.A.) — Şimdiki ahval dolayısıyla parlâmentonun haziran başlangıcında hitam bulacak olan içtima devresi uzatılmıştır. Kral ile hükûmet erkânı bu sene yaz mevsimini geçirmek üzere İskenderiyeye gitmişlerdir. Bir emirname ile Mısır'ın bütün idarî mîntakalarında askerî mahkemeler teşkil edilmiştir.

Müttefik kıtalar Dünkerk'te toplanıyor

Gl. Prui ordusunun bir kısmını Alman işgali altındaki tepelerden geçirmeğe muvaffak oldu

İtalya, İngiltere ile kontrol anlaşması müzakerelerini kesti

Dün Romada 10000 italyan tarafından müttefikler aleyhinde nümayiş yapıldı

İtalya harbe girecek mi?

Yazan: ASIM US

İtalya harbe girecek mi? Yok. Bugünkü harp harici vaziyetinde. Alman ordularının Belçika'ya geçerek şimali Fransaya hücumu yayıldığı ve İngiliz ve Fransız kuvvetlerinin geri çekilmesi Kale ve Dünkerk liman ve istisnâk mevkilerini Almanya'ya terk için hazırlandığı bir zamanda Romada Duçenin riyaseti altında bir takım fevkalâde içtimâ yapılıncadan bahsedildi. İtalyanın kat'i bir karar almaması ihtimalini hatırlatıyor.

Hadiçlere bakınca İtalyanın harbe girmesi mümkündür; her şey onun için hazırlanmış gibi. Fakat girmemesini icabettiren mülâhazalar da vardır. Eğer İtalya Avrupa harbi yalnız Almanya ile Fransa arasında olacak Alman orduları şimali Fransayı istila ederken İtalyanın cuncta Fransa hudutlarını kuvvetle hükmüdelebileceği; Nîs'i, Korsikayı, Tunusu, Sicilyayı isteyen İtalya Fransasının kurtuluşu için telaş göserebilir.

Halbuki vaziyet böyle değildir. Almanya Fransız İmparatorluğu ile 1940 kadar İngiliz İmparatorluğu ile muharip; İtalya ise harp hudutlarından Fransa hudutlarına tecavüz geçmesi aynı zamanda kendisini İngiltere ile Fransa arasında havzasında İngiliz ve Fransanın müttefikleriyle harp vaziyete getirecektir.

Almanya ile İtalya Birleşerek bir taarruz planı tatbik etmeye öyle müdafaâ kalacak o kadar kuvvetli bir Fransız ordusu ortadan kaldırmak güç, hem de güçtür. Nihayet en zayıf bir husul olarak Almanya ile İtalya Fransayı istila edecekleri iddia edile bile yine harp de edecektir. Avrupanın merkezi ve garbinde denizyolları ve diğer kılalardan ayrılacak Almanya ve İtalya sonu gelmeyen harp abluca altında kalacaktır. İtalya hakimiyeti çok geçmeden Alman hakimiyeti gibi müttefikler intikal edecektir. İlk intikal, demir, kömür ve petrol (Devamı 4 üncüde)

Moskova, 31 (Hususi) — Sofyada çıkan Utro gazetesinin Roma muhabiri tarafından bildirildiğine göre dün 10000 İtalyanın iştirak ettiği bir nümayiş yapılarak İngiliz ve Fransız aleyhtarlığı avazları tekrarlanmıştır. İtalyanın bu aleyhtarlık hareketi,

ri İspanya tarafından da tutulmak tadır.

Londra, 31 (A.A.) — İtalya geçen hafta prensip itibarıyla kabul etmiş olmasına rağmen 28 Mayıs'ta ticarî kontrol anlaşması müzakerelerini in kıta uğratmıştır. (Devamı 4 üncüde)

VAKIT'in okuyucularına hizmeti

Dünya şaheserleri nin ikinci serisini Yüzde 50 tenzilâtla veriyoruz

Yeryüzünün ölmüş eserlerinden olan "Dün ve Yarın" Tercüme Külliyyatının ilk serisi olan beş kitabı, okuyucularımıza büyük bir hizmette bulunmak üzere yüzde elli tenzilâtla vermeyi kararlaştırmış, ancak bu tenzilâtta yalnız daimi okuyucularımızın istifade edebilmesini teminen Mayıs ayından itibaren gazetemizin baş tarafında kupon negrine başlamıştık. Bu kuponların sonucunu dün verdik. Bunları biriktiren İstanbullu okuyucularımız bugünden itibaren sekiz gün zarfında kütüphanemize gelip kitaplarını alabilirler. Taşralı okuyucularımızın ise on beş gün zarfında kitaplarını aldirmaları lazımdır.

Evvelce de ilân ettiğimiz gibi Dün ve Yarın Tercüme Külliyyatının ilk seri kitapları hakiki fiatlarıyla birlikte şöyledir:

Safo 100, Aile Çenberi 100, Ticaret, Banka ve Borsa 75, Devlet ve İhtilâl 75, Rasin I. Külliyyatı 75 kuruştur.

Bu hesaba göre beş kitabın fiatlarının yekûnu 425 kuruş tutmaktadır.

Kupon biriktiren okuyucularımız bu beş kitabı % 50 tenzilâtla alacaklarından 212,5 kuruş ödeyeceklerdir. Taşradan kitaplarını aldirmak isteyenler 212,5 kuruştan maada ayrıca posta ücreti olarak 27,5 kuruş göndermelidirler.

Beşinci tertip kuponların nesrine başladık

Okuyucularımızın dünya şaheserlerinden olan kitaplarına gösterdikleri rağbetten cesaret alarak "Dün ve Yarın" Tercüme Külliyyatının ikinci serisi olarak yine yüzde elli tenzilâtla yeniden beş kitap daha vereceğiz.

Vereceğimiz şaheserler şunlardır:

- 1 — İşçi Sınıfı İhtilâli Lenin - Tercüme eden: Haydar Rifat
- 2 — Ruhî Hayatta Lâşuur — Yung. Tercüme eden: Profesör Hayrullah.
- 3 — İsfahana Doğru. Piyer Loti — Tercüme eden: İsmail Hakkı Alişan.
- 4 — Rasin Külliyyatı II. H. Nâzım "Bu kitabın birincisini bundan evvelki seride verdik,,"
- 5 — Goryo Baba. Balzak — Tercüme eden: Haydar Rifat.

Beşinci seri olarak vereceğimiz bu kitapların isimleriyle müellif ve mütercimlerinin kimler olduğunu öğrendikten sonra okuyucularımızın eserlerin hakiki değerlerini takdir edeceklerine tam itimadımız vardır.

Yeni serinin kuponlarını bugün toplamaya başlayınız.

Bir Fransız hava daşı topunun mermileri şarjör ve namlu yerleştiriliyor.

Dünkerk'in etrafı sulara boğuldu Fransız kıtaları Abevil'e girdi

Inönü

Dün yeni Letonya elçisini kabul buyurdu

Ankara, 31 (A.A.) — Reiscumhur İsmet İnönü bugün saat 16,30 da yeni Letonya elçisi ekselans L. Ekis'i kabul etmiştir. B. L. Ekis, Reiscumhura itimatnamesini takdim eylemiştir. Kabul esnasında, hariciye umumî kâtibi büyük elçi Numan Menemencioglu da hazır bulunmuştur.

Millî Şefimizle Arjantin Reiscumhuru arasında

Ankara, 31 (A.A.) — Arjantin millî bayramı münasebetiyle Reiscumhurumuz, Arjantin Reiscumhuru'na tebriklerini telgraflamışlar ve müşâvireyle teşekkür ve tehasşüslerini Millî Şefimize telgrafla bildirmişlerdir.

Paris, 31 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Dünkerk, filonun müzaheretini sayesinde mükemmel bir şekilde mukavemet etmektedir.

Dünkerk bölgesindeki kıtaattan bir

kısmı tahliye edilmiş bulunuyor.

Tuğyanlar beklenilen tesiri yapmıştır. Son saatler zarfında binlerce ton su memlekete yürümüşdür. Suyun derinliği 50 santimetre ile iki

(Devamı 4 üncüde)

İngiliz - Sovyet ticaret müzakereleri Krips yakında büyük elçi sıfatıyla Moskova'ya gidiyor

Londra, 31 (A.A.) — İyi malumat almakta olan mahafil, Stafford Cripps'in yakında hususî büyük elçi sıfatıyla Moskovaya gönderileceğini beyan etmektedir. Bu mahafil, halihazırda mevcut müşkülâtın pek yakında hal

ledileceğini ve bu suretle Cripps'in İngiltere ile Sovyet Rusya arasında ticarî itilâf akdetmek üzere derhal Moskovaya gideceğini ilâve etmektedirler.

Aynı mahafil, Sovyetlerin ta-

(Devamı 4 üncüde)

Macaristan Hariciye Nazırına göre:

Harp Balkanlardan uzak

Başvekil Teleki Macaristan için tehlike mevcut olmadığını söyledi

(Yazısı 4 üncüde)

POLİTİKA

Avrupa harbi ve Amerika cumhurreisi seçimi

Avrupada harp kıyasıyla devam ediyor. Amerikanın birinci planda meşgul olduğu mesele cumhurreisi intihabıdır.

Amerikada bugün için denenebilir ki bütün Avrupa hadiseleri, başta harp olmak üzere tek bir zaviyeden, intihap zaviyesinden tetkik olunmaktadır. Amerikadaki cumhurreisliği intihabı, Amerikada partiler, kendisini cumhurreisliğine namzet gören şahsiyetler ve Avrupadaki siyaset adamları için ayrı, ayrı münafaları ifade etmektedir.

Amerika cumhurreisi intihabında Avrupa meselesinin birinci planı alması sebepten değildir.

Avrupa harbi Amerikayı muhtelif bakımlardan sükutdan sıkıya alıktır eder.

1 - Avrupadaki harp Amerikayı mali ve iltisadı mekânizması ve siyasi faaliyetleri bakımından sonuna kadar bitaraf bırakamaz. Çünkü Amerika menfaatlari sadece Amerika hudutları içinde mütalea edemez. Amerikanın iltisadı bünyesi Fransa ve İngiltere ile birlikte bir küll teşkil etmektedir.

Vakua bu küll tetkik edildiği zaman Amerika ile İngiltere ve Fransa arasında da devam eden bir rekabet mevcuttur. Bu rekabetin daha keskin bir hale gelmesi için Amerika Avrupa harbinde mütefekkire yaptığı yardımları hâlâ devrize ile karşılamakta. Amerikanın tediyatı bu şekilde tanzim etmesi müstakbel dünyada Amerika üstünlüğünü temin içindir. Fakat kapitalist rejimin umumî menfaatleri mevzuu bahseldüğü zaman Amerika kendini İngiltere ve Fransa'nın yanı sıra görmekte.

Amerika dünya piyasasındaki işlerle ve dünya siyasi coğrafyasının tebeddülleri ile alakalıdır. Holanda müstemlekeleri meselesi Amerikanın katta haricinde kuvvetli olması iltisazı ettiğini, yani Amerikanın dünya işleri ile alakalı bulunmasını zarur kıldır. Amerika bu sebeplerden dolayı Avrupadaki harbi dikkatle talip etmekte ve Avrupa harbinin indikasıları yakında yapılacak cumhurreisli seçiminde mühim bir mevki almaktadır.

II - Avrupadaki muharipler de Amerika cumhurreisliği intihabını kendi davaları için bir mesned saymaktadır. İngiltere ve Fransa'ya göre Ruzvelt senelerdenberi tandanslarını, sempatiilerini izhar etmiştir. Onun üçüncü defa cumhurreisli seçilmesi mütefekkirden bir zaferi mahiyetinde olacaktır. Çünkü Ruzvelt müteaddit defalar müher devletleri

aleyhine icabettiği şekilde manevi bir cephe almayı tecrübe etmiştir.

Bilhassa nazi Almanyasına ve onun şefine karşı takındığı tavur onun temayülleri anlatmak itibariyle dikkate layıktır. Nettekim Almanya Ruzveltin bu halleti ruhîyesini pek iyi bildiği için Ruzveltin yeniden cumhurreisli seçilmesi aleyhinde bir hayli mesal sarfetmiştir.

Polonyada bulunduğu iddia edilen vesikalar, Ruzveltin aleyhine yapılan mücadelenin bir numunesi idi. Bu mücadela ile Ruzvelt Avrupa harbinin teşvikle ittihamı ediliyor. Ve Ruzveltin Amerikayı harbe sürüklemek istediği isaa ediliyordu.

Ruzvelt aleyhine yapılan bu nesriyat, icat edilen bu vesikalara mukabil Amerikada hâsıl olan hava nazi iltisazının Amerikada gerçekleşen bir nefret doğurduğunu göstermektedir.

III - Amerikada yalnız Ruzvelt değil ona rakip olanlar da Amerika'nın bir harbe hazır olması iltisazı ettiğini, kuvvetlenmesi icabettiğini bir tez olarak ileri sürmektedirler.

Nettekim yeni cumhurreisliğine namzet olanlardan Huver Ruzveltin aksine olarak Amerikanın bitaraf kalmasını tezini ileri sürüyor. Bilakis harp ihtimalini birinci planda mütalea ediyor.

Huver'in radyolarla neşredilen bir nutku Amerikada intihap propagandasının psikolojisini anlatmak itibariyle dikkate değer bir mahiyettedir.

Huver Amerikanın harbe hazırlanması için sayıların kuvvetlendirilmesini ilk tefkil olarak ileri sürüyor. Amerikada harp endüstrisini takviye etmek emeli büyük sanayi muhitlerinde her halde fena akisler husule getirmeye. Bilakis harp sayıların sermaye kovanları memnun eder. İşsizliğe karşı bir garanti gibi görüldüğü için işsizleri de rahatsız etmez.

Huverin Ruzvelt'e rakip olarak ortaya attığı şlar, Amerikanın bir harp cephesine doğru hazırlanması temayüllünün ifadesi olmak itibariyle Almanyanın yalnız Ruzvelt ile değil Amerikanın temayülleriyle karşı karşıya geldiği neticesini çıkarmak pek de kâhlinlik sayılmaz.

Amerikada muhalif, muvafık bir hava var ki artık Amerikanın dünya işleriyle sıkı bir surette alakalanmasını tabii buluyor. Amerikan emperyalizmi dünyadaki dinamizm bir halde bulunan yeni emperyalist hamipleri kendisine şimdiden düşman telâkki edebiliyor. Bu tezat bugün Amerikada cumhurreisliği seçiminin belkemiğini teşkil etmektedir.

SADRİ ERTEM

ŞEHİR İÇİNDE

Fakir çocuklar için yatılı okullar Ayda 7,5 lira ile ilk tahsil yapılacak

İlk tahsil çağında bulunan çocuklar için yatılı olarak geçen yıl tesis edilen İstanbul birinci yatılı okulundan başka bu yıl ayrıca Kâğıthane'de ikinci bir yatılı okulu daha kurulacaktır. Bu hususta hazırlıklara başlanmıştır. Okula çocuklarını vermek isteyen anne ve babalar ayda 7 buçuk lira gibi az bir ücret vereceklerdir.

Okulun çalışması resmi okullardan farklı olmayacaktır. Talebin bütün istirahatı ve yetişmesi için icabeden çalışmaları ihtiva eden bir okul talimatnamesi hazırlanmaktadır.

Universite talebesinin kampı

İstanbul üniversitesinin kamp faaliyeti başlamıştır. Kampların bu sene de geçen yıl gibi Yedek Subay okulunda yapılması düşünülmektedir. Kamp iki devrede tamamlanacaktır.

İlk devre hukuk, edebiyat, ikinci devrede tıp ve fen fakülteleridir.

Bu yıl çadırli kamp ancak yüksek okul talebeleri kurabileceklerdir.

Yatılı okullar için kamp

Muhtelif şehir yatılı okullarında okuyan talebelerin yaz tatilinden istifade etmelerini temin için talebe yatılı okullarında bir kamp açılmıştır. Talebe tatil müddetince bu kampta kalacaktır.

Eleme imtihanlarının neticeleri Yüzde 63

Orta okullarda yapılan eleme imtihanları neticelenmiştir. Sözlü imtihanlarına ayın beşinden itibaren başlanacaktır.

Orta okulların Türkçe eleme imtihanında muvaffakiyet yüzde 70, riyaziye yüzde 62, biyoloji yüzde 60 dir.

Bu vaziyet karşısında eleme imtihanlarının muvaffakiyet derecesi yüzde 60 - 63 arasında olduğu neticesine varılmıştır.

Resmî otomobillerin tahdidi kanunu

Bu sabaktan itibaren meriyete giriyor

Resmî otomobillerin tahdidi hakkındaki kanun bu sabaktan itibaren meriyet mevkiine girmektedir. Vali, İstanbul kumandanı ve polis müdüründen başka diğer erkân bu sabah otomobillerini defterdarlığa teslim edeceklerdir. Şehrimizde kalkan otomobiller arasında inhisarların umum müdür ve müdürlere mahsus iki otomobili belediyenin tramvay, elektrik ve tünel idaresinin otomobilleri, müddeumuminin ve defterdarlığın otomobilleri vardır.

Müddeumumilik emrinde bulunan ve cürümüşut işleri için tahsis edilmiş olan otomobilin defterdarlığa teslim edilmemiştir. Zira müddeumumilik bu hususta henüz bir tebliğât yapılmadığını söylemektedir.

Diğer taraftan bu otomobilin acele cürümüşut vakaları için lüzumlu olduğu gözününe alınarak bırakılması için bir karar verileceği sanılmaktadır.

Bir suçlunun beraeti istendi

Süzan adında bir genç kadın ile nişanlanarak 1400 lirasını dolandırıldığı iddiasıyla sekizinci asliye ceza mahkemesinde muhâkeme edilen inhisar müfettişlerinin Ekremin muhâkemesine dün de sekizinci asliye ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Ekrem vakia Süzanla tanıştıktan, fakat kendisi nişanlanmadığı gibi parasını da almadığını iddia etmiş, genç kadını da aksini söylemiştir. Müddeumumî muavinî de mütalâasını serdederek Ekremin suçu olmadığını ve beraet kararı verilmesini arzu etmiştir.

Duruşma müdafaa ve karar için başka bir güne bırakılmıştır.

İstanbul radyosunun açılması için hazırlıklar Senelik radyo taksitlerinin tahsiline bugün başlanıyor

Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğü tarafından İstanbul radyosunun işletme açılması hakkında hazırlanan proje, radyo idaresiyle birlikte Başvekâlete devrolunmuştur.

Öğrendiğimize göre, esaslı tetkiklere istinat eden bu proje, İstanbul radyosundan çok istifade edilebileceğini ve bu işin kolaylıkla tatbik olunacağını göstermekte olduğundan yeni teşkil olunan ve radyo ve turizm müdürlüklerini ihtiva eden matbuat umum müdürlüğü tarafından yakında tatbikata geçileceği anlaşılmaktadır.

Radyo abonelerinin yeni sene ücretlerinin bugünden itibaren tahsiline başlanacaktır. Ücretin taksitle ödenmesi yolunda Ankara'da yapılan teşebbüslerden şimdilik bir netice çıkmadığı için yarın aboneler, eekisi gibi defa-

ten on lira vermek mecburiyetinde dedirler. Haziran sonuna kadar bu parayı ödemişler yüzde 20 fazla ücret almamaktadır.

Temmuz içinde bunu vermeyenlere on beş gün zarfında mektupla tebliğât yapılacak, buna rağmen işi geciktirenler olursa mahkemeye verileceklerdir. Mahkemenin taksit edeceği nakdi ceza 25 liraya kadardır.

Bundan başka bu resimlerin ruhsatnameleri de iptal olunacaktır.

Şimdiye kadar şehrimizde üç radyo sahibi böyle cezaya uğramıştır.

Mülga radyo şirketinden hükmete devredilen abone miktarı 6000 den ibaret olduğu halde şimdi 80.000 i bulmuştur. Bunun 46.000 den fazlası İstanbulda bulunmaktadır.

Mali sene dün bitti

Gümrükler başmüdürlüğünde bazı memuriyetler tasarrufa tâbi tutuldu

939 - 940 mali senesi dün nihayet bismuştur. Kadro ve bütçe leri tebliğ edilen dairelerin masaları bugün tevzi edilecek, geri kalanların memurları maaşlarını birkaç gün geç alacaklardır.

İstanbul gümrükler başmüdürlüğünün yeni bütçesi dün bildirilmiştir. Bazı memurlar tasarrufa tâbi tutulmuş, bunların 30 yaşını geçen memurları mecburi te'kâfide sevk edilmişlerdir. İstanbul gümrük teşkilatında iki müdür ile iki müdür muavini ve 16 me-

mur bu şekilde mecburi te'kâfide edilmişlerdir. Bunların yerleri tasarruf edilecek yeni memur alınılmayacaktır.

Muhafaza başmüdürlüğünün, inhisarların umum müdürlüğünün, limanlar işletmesi umum müdürlüğünün, denizyolları umum müdürlüğünün yeni bütçe ve kadroları dün akşama kadar gelmemiştir. Bu dairelerin memurları bugün maaşlarını alamayacaklardır.

İlk tahsil çağında bulunan çocuklar tesbit edildi

Şehrimizde 120,574 çocuk var

İlk tahsil çağında bulunan çocukların tesbit edilmesi için mayıs ilk haftasında bir sayım yapıldığını yazmıştık. Sayımın neticeleri kaza kaza tespit edilecek netice alınmıştır. İlk tahsil yaş çağı olan 7 - 16 arasındaki çocukların sayısı şehrimizde

120,574 tür. Bunun 63,749 u erkek ve 66,525 kızdır.

Bu talebenin 23675 i okulu ilk tahsil çağındayken terketmiştir.

Geri kalan 96,999 u okula devam etmektedir.

Hazırlanan cetveller dün akşam maarif Vekilliğine gönderilmiştir.

Gümrüklerde bekliyen kahveler yine çıkarılmadı

Aylardanberi gümrüklerde bekleyen 40 bin çuval kahvenin çıkarılması yine geri kalmıştır. Kahvenin kilosuna 20 kuruş istihlak resmi zam edildiğinden tüccarların ellerindeki stoklar kontrol edilerek tespit olunacak, bundan sonra gümrüklerdeki malların çıkarılmasına müsaade edilecektir.

Şehrimizdeki İtalyanlar

Dün bir gazete şehrimizdeki bütün İtalyanların 6 haziranda bir vapurla İtalyaya hareket etmek üzere emir aldıklarını yazmıştır. Yaptığımız tahkikata göre bu heyecanlı haber tamamen yanlış. Şehrimizdeki İtalyanların memleketlerine çağrıldıkları yoktur. Yalnız her sene olduğu gibi bu yıl da İtalyan mektep talebeleri ve profesörleri tatil münasebetiyle İtalyaya gidip geleceklerdir.

Tatlıcıyı öldürenler

Şehzadebaşında Şamlı tatlıcı Hacıyü dükkanında öldüren Romanyalı arabacı Molla dördüncü sorgu hâkimliği tarafından ikinci ağır ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Dördüncü sorgu hâkimliği kararnamesinde Mollanın ceza kanununun 448 inci maddesine göre 18 sene müddetle hapsine karar verilmesini istemiştir.

İç ticaret umum müdürü şehrimizde

Ticaret Vekâleti iç ticaret umum müdürü Cahit dün ankara'dan şehrimize gelmiş, derhal tetkiklere başlamıştır. Cahit öğleye kadar baş kontrolük dairesinde meşgul olmuştur.

Bir matbuat davası

Son Telgraf gazetesi sahibi Ethem İzzet, muharrir Nizamettin Nazifin istiklâl gazetesinde yazdığı bir fıkrada kendisine hakaret ettiği iddiasıyla aleyhine bir dava açmış, bu davanın görülmesine dün asliye birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Ethem İzzet mahkemeye gelmiyerek yerine vekilini yollamıştır. Mâznun Nizamettin Nazif okunan iddianameye karşı şunları söylemiştir:

"Ben Ethem İzzete hakaret etmek istemedim ve etmedim. Bu süttün eğlence süttünüdür. Bura'daki fıkralara ben E. Büllend imzasıyla yazıyorum. Faraza, Ethem İzzeti yabancı bir devlete mütemayil hisli gibi göstermek isteseydim, bunu başmakale ile yazardım."

Ethem İzzetin vekili Mahmut Even ise, aksini iddia etmiş ve hakarete uğradıklarını mütekilînin haysiyet ve şerefine haleldar olduğunu ileri sürmüştür. Neticede mahkeme kararını bildirmek üzere duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

GÜNÜN AKIŞILARI

inhisarlardan beklenen yeni bir sigara

Yazan: Hikmet Münir

Inhisarlar idaresi, bütün dünyaya meşhur Türk tütününü yeni harmanlarla yeni çeşitler ve gerek bütün tiryakilerine yeni çeşit keyifler temin ederken bir ebeve ti unutupar sanırım: İngiliz veya Amerikan usulü muamele görmüş koku sigara imalini!

Son seneler içinde nedendir bilinmez, Türkiyede pipoya rağbet artmıştır. Bunu gören inhisarlar idaresi, mütehassıs marifetle İngiliz usulü, kokulu pipo tütününü karmaga savastı, muvaffak oldu. nebi pipokeşler de dahil olduğu halde, bütün cubuk meraklılarının sevgi yerindedir!

Fazla olarak Türk pipo tütününün Avrupada dahi rağbet gördüğünü iltihaz ediyoruz.

Bununla iftihar edebiliriz. Zira bu sahada Türk müstehlikinin parası harice gitmiyor, ayrıca, dünya pipo tütünleri ayarında pipo tütünü yapmağa ve beğendirmeye muvaffak oluyoruz.

İşte bu muvaffakiyeti, tazifi edebiliriz. İngiliz veya Amerikan usulü muamele görmüş pipo tütününü, aynı şekilde kokulu İngiliz veya Amerikan sigaralarını andıran sigaralar da yapabiliriz.

Bugün memleketimizde, bu nevden sigaralara karşı dahi temayül artmaktadır. Fakat bu temayül, şimdiki serait içinde çok pahalya, mal olmaktadır. Bilhassa Amerikan, dan getirilmiş bu çeşit sigaralar, esas yerinde yalnız on veya on beş kuruş gibi ucuz bir fiyatla satılabilirken burada aşağı yukarı yüz kuruş kadar edilebiliyor. Takriben bir sigara, beş kuruş!

Buna rağmen bu Amerikan sigaraları istihlak ediliyor. Neticede mal kısmı paramız dışarı gittikten sonra, ma, ayrıca büyücek bir israfa girmiş bulunuyoruz.

Bu çeşit cenebi sigaralarına olan inhimakın kaçakçılığa meydan vermesi ihtimali de cabası. Yani Devlet Hazinesinin de müteazzar olabileceğini imkân görünüyor.

O halde niçin İngiliz veya Amerikan sistemi sigaralar da çıkarmayalım? Elimden gelmez denemeyelim. Zira, yukarıda da kaydettiğim gibi, bütün pipo meraklılarını muvaffak olmuştuk, bunun sigarasında dahi aynı isabetli göstereceğimize eminim.

Bu metâ zîla uğramayacaktır. Çünkü o marifet iltifat görcektir.

İktisat Vekili şehrimize geldi

İktisat Vekili Hüsnü Çakır dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş; Erenköyündeki evinde bir müddet istirahat ettikten sonra İstanbula geçerek meşgul olmuştur. Vekil şehrimizde birkaç gün kalacak, Sümer Bank'a bağlı fabrikalarda bazı tetkikler yapacaktır. Bu arada bilhassa günlük mesal saatlerinin arttırılması ve hafta tatilinin kaldırılması ile ilgili ne fabrikalarımızın yeni randmanını kontrol edecektir.

Yirmi yıl evvelki Vakıf

1 Haziran 1920

İhracı memnu eşya

İktisat komisyonu, dün ticaret ve ziraat nezaretine ihracı memnu eşya listesini tebliğ etmiştir. Tadilat vakti kuunda matbuata haber verilecektir.

TAKVİM	Cumarte		Pazar	
	1 Haz.	2 Haz.	3 Haz.	4 Haz.
	24 Reb.ahr	25 Reb.ahr	26 Reb.ahr	27 Haz.

Vakitler	Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
Güneşin doğuşu	4 31	8 57	4 30	8 56
Öğle	12 12	4 38	12 12	4 37
Akşam	16 11	8 37	16 11	8 36
Yatsı	19 34	12 00	19 35	12 00
İmsak	21 33	1 59	21 34	1 58
	2 16	6 42	2 15	6 40

Faydalı bilgiler, meraklı şeyler

Havanın nasıl olacağını bilmek istiyorsanız

Bulutların dilini öğreniniz

Hava hakkında tahminler yapılır ve ya hükümler verilirken büyük bir bilgiye sahip olmağa lüzum yoktur. İhtiyar çobanlar ve balıkçılar bile kendi dar sahalarında bu nevi hükümleri verdikleri zaman ekseriya isabet ederler. Çünkü onlar da ekseriya gayet basit olan tecrübe kâdelelerinden istifade ederler. Bu kâdelelerin belli başlılarından bir iki tanesini burada anlatacağız. Yüksek sekte bulunan sirus bulutları ortaya çıktıktan sonra eğer bütün semayı kaplayacak olursa hava rüzgârlı olacaktır. Batı ufkundan yükselen sirus bulutları ekseriyetle 24 saat zarfında yağmur geleceğine delâlet eder. Aynı bulutlar doğu ufkundan yükselirse hava güzel olacak demektir.

Hayvanların da havada olacak tahavvülleri fark ve temyiz etmek hususunda bazı hisleri çok mütekâmilidir. Hayvanlar için de en meşhur hava peygamberinden biri kır langıdır. Kır langı uçuş dairesini havada yükseklik kadar tesmil edecek olursa hava çok iyi olacak demektir. Eğer yerden çok fazla yükselmeyorsa yağmur geleceğine işaretir. Bozuk havanın yaklaşması başlayan asayiyet ve rahatsızlık hemen, hemen bütün hayvanlarda kendisini gösterir.

Arılar kovanlarından dışarı çıkmazlar, örümcekler ağlarını örmeği bırakırlar ve saklanırlarsa hava muhakkak fena olacaktır. Yağmur başladığı zaman keçiler mütemadiyen yalanıp temizlenirler.

Havanın iyi olup olmayacağını anlamak hususunda balıklar da gayet hassastırlar. Onların yaşama âdetlerini tetkik eden bir insan için balıklar barometre gibidirler. Her oltaçı kendi tecrübesiyle balıkların yağmurdan evvel daha kuvvetli ısırdıklarını ve daha canlı olduklarını bilir. Kurbağalar, kaplumbağalar kirlilikte açıldıkları dolayısıyla havanın fena olacağı muhakkaktır. Çünkü bu hayvanlar normal olarak gündüzleri yuvalarından çıkmazlar.

Altın fiyatı

Bir müddettenberi düşen altın son iki gün içinde tekrar birden bire yükselmiş ve dün 23,50 kuruşa çıkmıştır.

Meseleler:**İstanbul radyosu açılmak üzere iken..**

Eski radyo idaresinin 6000 i geçmeyen abone miktarı bugün 80.000 dir. Bu miktarın belki he-men yarım 100.000 olacağı, belki de iki sene içerisinde 150 bini bile geçeceğine hiç şüphemiz yok.

Radyonun abone miktarı art-tıkça şüphesiz ki abonelerine karşı olan borcu ve yerine getire-ceği şeyler de o miktarda fazlala-şır. Varidatı az bir Radyoevi din-liyenlerin arzularını yerine geti-remezse bir dereceye kadar hak-hıdır. Fakat abone miktarı arttı-ğı, varidatı çoğaldığı nisbette ar-tık bozuk düzenli çıkıp yeni bir hüviyet almaya mecburdur.

Onun için olacak ki radyo idar-esi Ankara radyosundaki bazı teknik mahzurları de bertaraf et-mek maksadıyla İstanbul Radyo-evini de işletme kararı vermiş. Hazırlanan bir projenin Bayve-kâlete takdim edildiğini öğreni-yoruz. Fakat radyo idaresinin ya-pacağı iş bununla kalmamalıdır. Radyo idaresi senelerdenberi ra-dyo hakkında birçok mütahassis-larımızın söylediklerini nazarı-dikkate alarak programına yeni unsurlar ilâve etmeli; ve hele alaturka musiki meselesindeki lâibaliği ve onunla beraber tem-sil işini kökünden halletmiş bu-lunmalıdır.

Hele İstanbul gibi kültür ve zevk adamları bol bir menba da elde edildikten sonra Türk ra-dyosunun bütün radyoların en iyilerinden birisi olacağına şüp-he yoktur.

Millet meclisinin dünkü toplantısı**Ziraat Vekili devlet iş-letmesinden verimli ne-ticeler alındığını söyledi**

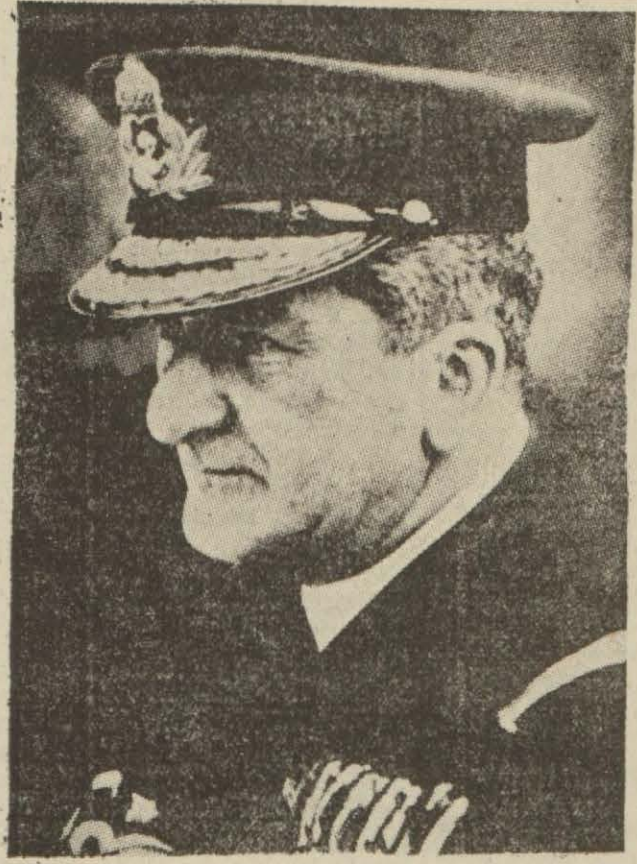
Ankara, 31 (A.A.) — B. M. Mec-lis bugün Şemsettin Günaltayın baş-lanlığında toplanarak devlet hava kuvvetleri, orman, vakıflar ve hudut ve tahliye sıhhat umum müdürlükleri 1940 yılı bütçelerini müzakere ve kabul etmiştir.

Bunlardan orman umum müdür-lüğü bütçesinin heyeti umumiyesi üzerine söz alan hatipler orman -larda yapılmakta olan tahdit, sı-lama, Amenajman, kadastro ve alelümum orman işleri üzerinde, sorulan suallere cevap veren zira-at vekili Muhlis Erkmen 937 de teş-kil edilen iki heyet vasıtasile 14.500, 1938 yılında çalışmış olan üç heyet vasıtasile 114.700 ve 1939 da da 13 heyet vasıtasile 317.800 hektar ol-mak üzere şimdikiye kadar 446.400 hektar orman tahdit edilmiş oldu-ğunu söylemiş ve amenajman işle-timin de ehemmiyetle göz önünde bulundurulduğunu ve son seneler, 500 bin hektar ormanda bu işlerle uğraşıldığını, ancak bunun çok ele-mana ihtiyac gösterdiğini ve bu-nun da önümüzdeki yıl içinde tem-in edileceğini ilâve eylemiştir.

Ziraat vekili devlet işletmesin-den verimli neticeler alındığını, bu işletmelerin iki yıl evvel 20—30 bin metre mikâbı işlediği halde ön-ümüzdeki sene zarfında 260 bin me-tre mikâbı işleneceğini kayıt ve bu vesile ile bu işletmelerde çalışan memurların mesasını takdiri ile etmiştir.

Vakıflar umum müdürlüğü bütçe-sinin müzakeresi münasebetile be-yanatta bulunan hatipler âbidelerin tamirinde takip edilen usulleri ta-mir edilmesi lâzım gelen âbideler ve vakfa ait işler üzerinde beyanat-la bulunmuşlar ve vakıflar umum müdürü Fahri Kiper, verdiği ce-vapta, âbidelerin tamirinde vakıf-ı idaresince takip edilen usuller ve vakıflar idaresince yapılmakta olan işleri izah eylemiştir. Meclis yarın saat 10 da toplanacaktır.

Postada yeni tayinler
Ankara, 31 (Hususi) — Posta fen heyeti asısından 90 lira maaşlı Be-kir Çeyrekbaşoğlu İzmir posta baş-müdürlüğüne, telgraf işleri reis muavini Rahmi Oktay 90 lira ma-aşla fen heyeti azalığına, Eskişehir posta müdürü Abdullah Zühtü 80 lira ile fen müfettişliğine, fen mü-fettiği Hüseyin Hüsnü 70 lira ile Eskişehir, Ankara posta müdür muavini Nazmi Erkmen 70 lira ile İstanbul müdür muavini Abdullah Sevkî 70 lira ile İçel posta müdür-lüğüne tayin olunmuşlardır.

Yabancı Gazetelerde HÂDİSELER**Almanya harp malze-mesini israf ediyor**

Ruzveltin resmîni gönderdiği Macar devlet reisi

Ruzvelt Amiral Horti'ye imzalı resmini göndermiş...**Mesajında da sulh temen-nisinde bulunmuş**

Budapesteden yazılıyor:
Amerikan Reiscumhuru Ruzveltin Macaristan kral naibi Amiral Hor-tiye göndermiş olduğu şahsî mesaja büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Bu mesaj geçen Cumartesi günü Amerikanın Budapeşte elçisi Montegomery eliyile Amiral Hortiye verilmişti.

Budapestedeki Amerikan mahafilinin söylediğine göre Ruzvelt Amiral Horti'nin idare mevkîinde bulunmasının 20'inci yıldönümünü tebrik etmiş-tir. Fakat mektupta aynı zamanda sulh temennilerinde de bulunmakta imiş. Ruzvelt aynı zamanda bir de imzalı resmini yollamıştır. Amerikan Rel-sicumhurunun bu hareketi Macaristanda çok iyi bir his yaratmıştır.

Cenubu Şarkî Avrupası meselesinde Macaristan Sovyet Rusyanın siya-setini yakından takip etmektedir. Rusların siyaseti Balkanlarda sulhün mu-hafaza edilmesi emelini gösterir mahiyettedir.

Düdüklü bomba ve sirenli tayyare**Almanlar harp sahasında bu yeni icatlarını da kullanıyorlar**

Her zamanki metodlarına sadık kalan Almanlar harp zamanında bile ilk olarak rakiplerinin sinirle-ri üzerine tesir etmeğe bakmakta-dır. İşte iki misal düdüklü bomba ve sirenli tayyare..

Belçikalılar ve Fransızlar Alber kanalıni geçmek için külle halinde yaptıkları büyük taarruzda mutla-sıl Alman tayyarelerinin şiddetli hareketine maruz kaldılar. İlk Al-man tayyareleri yüzlerce sirenli feryat ettirerek Belçika ve Fransız kitaları üzerine saldıldılar. Bun-dan sonra şiddetli bir mitralyöz a-teşi ve bombardıman başladı. Bu şekilde Almanlar sinir harbi yapıp maneviyatı bozduktan sonra mil-itaryöz ve bomba ile taarruz etmek istemişlerdi.

Düdüklü bomba veya düdüklü torpiller Almanların yeni şeytanî icatlarından biridir.

Gayet sert bir karton üzerine tes-bit olunan bir düdüklü bombaya rap-tolunmuştur. Bomba düşerken rüz-gârın tesiriyle düdüklü te feryada baş-lamakta ve bomba yere vuruncaya kadar çıkardığı gürültü ile panik yaratmakta ve bilâhara tesiri daha fazla hiss olunmaktadır. — Parisuar

Romanyadan Almanya-ya petrol ihracı arttırılacak

Bükreştin Fransız Lö Tan gaze-tesine bildiriliyor: Temuz iptidası-na kadar Romanyadan Almanya'ya ihrac edilen petrol maddelerinin miktarı arttırılacaktır. Hükûmelle Alman muhahhası Klodius arasında tekrarrür eden anlaşmaya göre ay-da 130.000 ton petrol ve petrol müs-takati verilecektir. Romanyanın ay-lık petrol istihsalâtı 500.000 tondur.

Fransızca Etransijan gazetesinde okun-muştur:
Alman taktiki muhtemel zayıflığı düşünme-den taarruz etmektedir.

Eğer muvaffakiyet derhal elde edilemezse, mağlûbiyet bu taktığın tabii neticesidir. Biz buna bir misal verebiliriz.

Meselâ Almanya harbin başladığı ilk aylar zarfında denizaltı kuvvetlerini hesapsızca sar-fetti. Denizaltı donanmaları tamirler kabul et-mez ağır zayıflığa uğradı.

Bu zayıflık karşısında Almanya şöyle mu-hâkeme etti:

— Ne olur sanki; her ay yeniden otuz de-nizaltı gemisi inşa edebiliriz..

Ayda otuz denizaltı gemisi!.. Bu biraz fa-zla şişirilmiş bir rakamdı.. Fakat bir müşkili izah etmek için yalnız malzemenin bahsedecek değiliz.. Diyelim ki aynı sür'atle ayda otuz de-nizaltı gemisi hazırlatabilmiş olsun, fakat aynı sür'atle mükemmel tayfa yetiştirmek imkân haricindedir.

Almanların denizaltı filoları düşer olduk-ları zayıflığı yerine getiremeyecek vaziyettedir.. Bu düşüncesiz sarfiyatın neticesi ne olabilir? Misaliyle cevap verelim: Amiral Rudr Norvç harkatı sırasında tekml denizaltılarını seferber etmişti. Bunların vazifeleri İskandinavya sa-hillerinden İngiltere karasularına kadar yayıl-mak, İngiliz gemilerini torpillemek İngiliz do-nanmasının hareketini Alman tayyarelerine ih-bar etmekti.. Derhal kaydedelim:

Bu hareketin neticesi sıfır oldu.
Yüzlerce gemi Alman denizaltıla-rının önünden geçtiler, bu gemilerin mürettebatı denizaltıların attıkları torpillerin su üzerindeki izlerini gör-düler. Fakat en ufak bir İngiliz nak-liye gemisi bile Alman denizaltıları-nın bu emsalsiz(!) faaliyetinden za-rar görmedi.

Alman denizaltılarının ticaret ge-milerine karşı açmış olduğu harbe gelince bundan en çok zarar eden Da-nimarka ticaret filosu oldu. Almanya Danimarkanın bütün varlıklarına el koymuş olduğuna göre Alman deniz-altı gemilerinin bu muvaffakiyetleri kendi zararlarını tevtil etmiştir.

Alman denizaltı filosu yıpranmış ve hiç bir kati muvaffakiyet elde e-dememiştir.

Bugünkü harbin gösterdiği vaziyete göre Alman tayyare kuvvetleri ve zırhlı kitalarını da aynı âkıbet bek-le-mektedir.

Bulgaristanda ordu tensik ediliyor

17 ile 65 yaş arasında her Bulgar silâh altına alınacak

Fransızca Lö Tan gazetesinden:
"Sofyadan bildirildiğine göre harbiye nazırı mebusat meclisine ordunun yeniden tensiki hakkında bir kanun lâiyhası vermiştir. Bu lâiyha mucibince 17 ile 65 yaş a-rasında olan her Bulgar silâh altı-na alınabilecektir.."

Litvanyadaki kaçır-ma hareketleri

Beşinci kolun marifeti imiş!

Kuanas, 31 (A.A.) — Litvanya-da garnizonda bulunmakta iken ka-çırdıkları iddia edilen Kızıl Or-duya mensup askerler hakkında Sovyetler tarafından verilen notaya dair tefsirlerde bulunan Litvanya matbuatı Litvanya ile Sovyetler Bir-liği arasındaki münasebetlere bir "siyah el" karıştığını yazmakta-dır. Gazetler ihtilâfın dostane bir şekilde halledileceği kanaatini iz-har etmektedirler. Burada hükûm süren kanaate göre, bu kaçırma hâ-diseleri "beşinci kol" un eseridir.

Haftanın Kitaplarına Bir Bakış:**Garp cephesindeki harp ve bir Rumen sanatkârı**

Doğuş toprağı Romen, babası bir Yunanlı kaçakçı, anası Romanyalı olan muasır Fransız edebiyatının en büyük bir siması diyebileceğimiz Panayot İstratî'den bahsetmek isti-yorum.

Bir seneye yaklaşıyor ki, dünya-nın dört bir ucunda depresen harp yeli, garp dünyamızı da önüne ka-tmış bulunuyor, neden mi? Bu harp olamaz mıydı? Boş ve manasız te-felsüf çırpınışlarının üzerinde dön-mekten kaçınalım. Bugün tek haki-kat var; bir vâkıa halinde gözleri-mizle gördüğümüz hakikat! harp! Onu, insanlar, büyük fikir adamları çeşit çeşit izah ede dursunlar, bir defa da aslında sanatkâr, üç ayrı diyara —iradesi haricinde— bağlandığı için "insan" a belki pek çoklarından daha yakındır. Son iki yıl içinde dillimize Yaşar Nabi ta-rafından "Kıra Kiralina" sı çevri-len ve Cavit Yamaç adlı bir arka-daş tarafından da hakkında biyoğ-rafiik malûmat verilen İstratî insan ve sanatkâr olarak kimdir? İşte o-nun hayatının hikâyeleri demek o-lan eserlerinde gördüğümüz bir kaç tahassüs bu "kimdir" e cevap ve-recektir.

İstratî, Akdenize seyahate çıkı-yor. Bütün yol boyunca kendisine, dostluğundan bahsedene ve kızını peşkeş çeken Moritz adlı bir Yahudiye bütün kalbile bağlanıyor, iyi-likler yapıyor. Fakat haris bir Ya-hudi bu; vapurdan çıkar çıkmaz arkadaşına yan çizmek istiyor, ni-hayet para kazanmak arzusu ile onu ihmal ediyor. Ya İstratî? "Benim Musam!" dediği bu insanı bütün ha-yatınca gözyaşlarıyla birlikte hatırlıyor ve onun şahsında düşündüğü gördüğü insanlık için yeislere ka-pılıyor.

Yine Suriyede bir gün, işsiz ve parasız dolaymaktadır. Çaresiz aç kalmak tehlikesi karşısında man-zara resimlerinden meydana gel-miş kart postalları bir projeksiörle büyütülerek kırk paraya Araplara sinema niyetine seyretilir. Fakat akşam üstü, sahil gezinolarından birinde kazandığı bu paralarla rakı içerken birden irkilir ve o günkü eğlencesi için bir sürü zavallı in-sanı aldatmış olmasını düşünerek

Harice gitmek isteyen vapur yok

Ecnebi sulara gitmek isteyen vapurlara müsaade verilmesi işi-ni tetkik eden komisyon dün ilk defa olarak hiç bir müracaat ol-madığı için toplanmamıştır.

GÖRÜP DÜŞÜNÜKÇE

Yürek benzini meselesi

B İL MEM, dikkat ediyor musunuz? Bütün İngiliz resmi tebliğlerinde açık kalplilik, birinci safta duruyuc. Hâdisê, ister İngiliz ordusunun lehine, ister aleyhine olsun, boyanmadan, aldatıcı menzurlardan süzülme-den, süslenmeye lüzum görülme-den halka sunuluyor.

Çözüml, üç defa konuşt. Üçün-de de hakikati yalnız bitmiş hâdisê gibi mutalâa etmekle kal-madı, daha fena ihtimallerin de beklendiğini söylemekten çekin-medi.

Bu, kuvvetli bil millî hâkimi-yetin, devlet makinesi üstündeki tazyikinden doğabileceği gibi, dürüst bir siyaset icabı olarak da düşünülebilir. Şimdiye kadar "Londra" yı zaman yalancı çı-karmadı. Şu halde hava muhare-beleri hakkındaki tebliğleri de birer gerçek olarak kabul etmek lâzım gelir.

dünya düzeninin bu zalim seyrine ağlar.

Yine İstratî bir yazısında işçileri metheder, onlara acır ve onlar için çırpınır; fakat biraz aşağıda: "Lâ-net olsun der, onların parti ve li-derlerine.."

Bir kış günü yolu vapurlarından birinin ambarındadır. Oradaki se-faleti, ve kocaman vapuru yürüde-tayfaların dayanılmaz hayatların karşı güverte burjuvalarının bu a-cı halleri gördükleri halde eksilme-den devam eden sevinç ve neşele-rine şahit olur. O zaman dünya üze-rindeki bütün rejimlerin adalet de-ğil, sadece bir adalet görüşü getti-rebildiklerini kabul ederek inler: "Kardeşlerinin ızdırapları karşı-sında insan kalbi bu kadar mı taşı-landı? Öyleyse her şey kaybedil-miş demektir.."

Ona doktrin sahipleri bir disip-lin altına giremediği için kızmış-lardı. Onu biraz da budalalıkla it-ham etmek istediler. Fakat o, bü-tün bunlara, insanların sonsuz ızdırapları karşısında merhametten çağlayan kalbinin tek neticesi ola-rak cevap verdi: İnsanlar için, o-nu itham edenler için tüberküloza tutulup öldü.

Garp cephesindeki harp hakkın-da onun da bir düşüncesi vardı. Limonataci, gümrük hamalı, fırka azası, gazeteci, sünger avcısı, gemi tayfası olan büyük Romanyalı edip, bir gün Tuna kıyılarında midye toplamakla meşguldü. Gözleri bir-den sessiz ve durgun akan Tuna'nın ufkuna dalınca söylenmeye başla-dı:

"Garp insanlar, manasız ve işte bunun için zavallı olan kardeşle-rim! Öyle karışık, öyle kalabalık, öyle çeşitlisiniz ki bu dünya pa-zarında; her ağır göyle başka bir ma-na tutturdukça, her ağır kendi ma-lumı sürmek için öbürlerini batır-makta devam ettikçe kavga eksik olmayacaktır.."

"Garp cephesinde bir şey yok" öyle mi? İşte yıllarca evvel İstratî onun için de bir şeyler söylemek tedir:

"Hep diyor, senin talihinden mi bu, ey benim saf kardeşim; bu har-bi istiyenler sen değil de hep din adamlarının hırsı, derebeylerinin kaptiris ve nihayet sermayedarların kazanç kavgaları öyle mi? Fakat bütün bu mahıtlıkları halkeden sen, ta kendin değil misin? Heyhat çok erken avunmaklaştın; heyhat talih-siz kardeşim, yıllar sonra da garp cephesinde çok şeyler görecektin.."

Rüştü Şardağ

Garp Cephesinde suya giren Fransız Tankları

HAKKI SÜHA GEZGİN

Harp vaziyeti

(Baş tarafı 1 incide)

metre arasındadır ve bütün bir bölgeyi Alman piyadesiyle motörli kitalarına kapamaktadır.

İngiltereye çıkarılan Fransız — İngiliz kitalarının kuvveti maneviyesi ve hareketi ruhiyesi mükemmeldir. Bu kitalar arasında Belçikalı subay ve erler de vardır. Bunlar kralın düğma, na teslim olmak için verdiği emri hayretle karşıladıklarını bildirmişlerdir.

Bunlar teslim emrine itaatten istin-kâf etmişlerdir ve binlerce Belçika askerinin ligünü Leopoldun emrine itaat etmemeye karar verdiklerini bildirmektedirler.

Paris, 31 (A.A.) — Havas ajansı, Dünkerk etrafındaki tugyanların şim di vasatı 45 kilometre bir derinliği kapladığını ve buna binaen Dünkerk müstahkem kampına karşı hiç bir hücum kaydedilmediğini bildirmekte, dir.

Taarruzun cennub garbi yüzüne karşı gelen deniz, sular altında kalan mmtakam kenarlarında gelip durmuştur. Şimali garbi yüzünde düşman müstahkem ordugahının müda faa mevkiilerine vasil olmuştur.

Müttefik kıtaat üzer kanallının yakınında çarpışmaktadır. Monts de Landr bölgesinde, Dünkerk'e varma- ga çalışmakta olan Prioux ordusunun bir kısmı, Napolyon muharebelerinin klâsik manevra usullerine müraacaat etmektedir: Murabba teşkil ederek ri- cat yürüyüşü yapıyor. Fakat bu su- retle çarpışan muharipier bir kaç a- laydan mürekkep değil, cepheleri Cl- haterbaaya varan on binlerce adam- dan müteşekkıl kütlelerden mürek- kep bulunuyor. Bu kıtaat müstahkem ordugâha varınca bunların başka mu- harebe bölgelerine gönderilmesi lâzım gelecektir.

Dünkerk'de müttefik kıtaatın işe- si mebzulen temin edilmektedir. Bira- kıdan sular ve topraklar dahilinde uzaklara kadar varan bahriyenin ağır topları, müessir bir surette bunları takviye etmektedir.

Almanlara yalnız hava kuvvetleri- ni istimal etmek kalıyor ki bunu da keşif bir surette istimal etmiş bulu- nuyorlar. Fakat bu hücumlar da ta- biatle hava müdafaa vasıtaları, deniz kuvvetleri ve üslerine birkaç dakika- lık mesafede bulunan hava kuvvet- lerile mukabele edilmektedir.

Bu suretle düşman tayıyalarına Dünkerk üzerinden uçmak adetâ me- nedilmiş bulunmaktadır. Bu sayede Dünkerk'in müdafaaı için lâzım ol- mayan kıtaat metodik bir surette tah- liye edilmektedir.

Denizde, muhtelif tonajlarda na- mütnaht gemilerin emniyeti büyük deniz ve hava kuvvetlerinin istima- lele temin edilmektedir.

MÜTTEFİK KITALARIN TOP- LANIŞI

Paris, 31 (Hususî) — Geri çekil- lerek naklolanan müttefik kitalar Dünkerk'te toplanmaktadır. Dün- kerk civarındaki müttefik kitalar Almanların bütün taarruzlarına mu kavemet etmişlerdir. Şehrin şimali garp ve cennub garp hudutları su- lara boğulmuştur. Suların irtifai 45 santimetredir. Bazı yerlerde su- lar 1 hatlı iki metreyi geçmekte - dir. Müttefik orduları himaye eden donanmanın faaliyeti gece gündüz devam etmektedir.

Flandr'da Almanlar müttefiklerin geri çekilmelerine mani olmak için bütün makineli kitalarını tepeler mntakasına sevk etmişlerdir. Al- manların gayeleri Prui ordusunu e- sir etmekti. Fakat general Prui ve erkânı harbiyesi ordularını kısmen Alman işgali altında bulunan bu te- pelerden geçirmeğe muvaffak ol - muşlar ve Almanlara çok büyük zıyiat verdirmişlerdir.

Pru ordusunun bir çok fırkaları henüz Dünkerke varmış değildir. Bunlar harp ederek Dünkrektiki em- niyet mntakasından girmeğe gayret etmektedirler. Bir çok Belçika kıta- ları da müttefikler yanında harp etmektedirler.

Liygde bazı müstahkem mevki- ler mukavemet devam etmekte - dirler.

Şimali Fransadaki cennub cephe- sinde, Som üzerinde Fransızlar va- ziyetlerini takviye etmişlerdir. Len ve Som'da Fransızların vaziyetleri sağlamdır.

Nevyork Tribün gazetesi askerî bahisler mütebahassısı şöyle yazıyor: "İngiliz seferi kuvvetlerinin Flandrdaki mukavemeti general Veyganda, Som ve Len üzerindeki vaziyeti hazırlamak imkânını ver- miştir. Fransızlar bugün şimali Fran- sada ölmek üzeredirler, fakat aynı zamanda yenmek üzeredirler de..."

HAVA FAALİYETİ

Londra, 31 (Hususî) — Flandr cephesinde faaliyette bulunan İngi- liz hava kuvvetleri 12 Alman tay- yaresi tahrıp etmiş diğer üçünü de hasara uğratmışlardır. Almanyanın şimali garbisindeki şehirler ve as- kerî hedeflere de taarruz edilmiş- tir. Bir tek İngiliz tayıyaresi dön- memiştir.

Hava şeraitinin ademi müsaade- sine rağmen müttefik hav kuvvet- leri Dünkerk üzerindeki kuvetür vazifesini muvaffakiyetle baharmış- lardır.

Londra, 31 (A.A.) — Harekât sahasında bulunan ve bir motörli Fransız kıtasını ziyaret eden Röyter ajansının muhabiri 15 gün içinde Fransız ve Alman tankları arasında birkaç kere ya- pılan çarpışmaları anlatmaktadır. Bu çarpışmalar ekseriya münfe- rit tanklar arasında yapılmıştır. Bu Fransız fırkası Almanların Sedan'dan cenuba doğru ileri ha- reketini durdurmuştur. İki hafta şiddetle devam eden muharebe nihayet siper muharebesine inki- lâp etmiştir. Röyter'in muhabiri Zabıterleri ve efradı gizli mevzi- lerinde tankların yanında istira- hat ederken ziyaret etmiştir. Almanlar taarruz ettikleri takdir- de Fransız tank taburları her an piyadenin imdadına yetişmeğe hazırdir. Fırka kumandanı gene- ral, Röyter'in muhabirine şunla- rı söylemiştir:

On beş gün devam eden bir mu- rebeden sonra düşmanın motörli fırkasını geri püskürttük. Almanla- rın sık sık kütile halinde yaptıkları taarruzlara rağmen piyade fır- mız Alman fırkalarını ağır zayıat- la durdurmağa muvaffak olmuştur. Buraya geldiğimiz zamandanberi bir metre arazi bile kaybetmedik.

Tank muharebelerinden bahseden general demistir ki:

Denizde ve haalarda yapılan harp gibi bu da yeni bir harp us- lûdûr. Tanklarımız Alman tankla- rına pek yakından taarruz etmekte ve bunlara darbeyi yandan indire- cek surette tanklarını kullanmakta-

dırılar. Obüsler pek yakından yani bir kaç yüz metreden atılmaktadır. Bir kaç dakika içinde her şey hal- ledilmektedir. Yakından yapılan a- teşlere zırhlı tanklar bile muka- vemet edememektedir.

Genç bir yüzbaşı içinde bulundu- ğu azır tankının fırkadan ayrı dü- şerek seri ve fakat daha hafif o- lan 12 Alman tankını bir çeyrek saatden daha az bir zaman içinde nasıl tahrıp ettiğini anlatmıştır.

FRANSIZLAR ABEVİLE GİRDİLER

Londra, 31 (Hususî) — İki gün sü- ren bir muharebeden sonra Fransız kitaları Abevil kenarlarını tamamen işgal etmişlerdir. Fransız bombardı- man tayıyareleri Som ve Abevil mm. takalarındaki Alman kitaları üzerine yirmi ton bomba atmışlardır.

Dünkerk'e paraşütte mühimmat ve yiyecek maddeleri indirilmiştir. İki Fransız tayıyaresi dönmemiştir.

İNGİLTEREYE ÇIKAN ASKERLER

Londra, 31 (A.A.) — Flandres'den gelen binlerce İngiliz askerî bugün Londradan geçmiştir. Birçok askerler İngiliz seferi kuvvetlerinin düğmana bire beş nisbetinde zayıat verdirdiği- ni ve her yerde harp kabiliyeti faili- yetini gösterdiğini söylemektedirler. "Allah aşkına bize daha çok tayıyare veriniz, sözleri herkesin ağzında do- laşmaktadır.

Roma, 31 (Hususî) — Flandr cep- hesi macerası İngilizlere 30.000 kişi- ye mal olmuştur.

Belçika ve şimal dediği tamamen temizlenmektedir. Bu iş nihayete e- rince Almanya ya Paris veya Lon- dra veyahut her ikisine birden taar- zun edecektir.

Resmî Tebliğler

Fransız Tebliği

Paris, 31 (A. A.) — 31 Mayıs sabah tarihli Fransız tebliği: Şimalde hareket, Dünkerk müstahkem ordugâhi etrafında, aynı şiddetle devam ediyor.

Somme ve Aisne üzerinde, her iki taraf, bazı mevzi piyade ha- rekâtı yapmıştır.

Aisne ile Meuse arasında, oldukça şiddetli topçu düellosu vukua gelmiştir.

Meuse ile Moselle arasında, düşmanın bir baskın hareketi geri püskürtülmüştür.

Paris, 31 (A.A.) — 31 Mayıs Akşam tebliği:

Şimalde, kıtalarımız Dünkerk istikametinde yürüyüşlerine devam et- mişlerdir. Bu kıtaattan bir kısmı düşmanın gayretlerine rağmen donanma ve tayıyarenin himayesinde vapurlara binmeye muvaffak olmuştur.

Som "Somme", üzerinde kaydedilen bazı faaliyetler haric olmak üzere, cephenin diğer kısımlarında kayda değer bir şey olmamıştır.

Gayrimüsalt hava şartlarına rağmen, hava kuvvetlerimiz derin istik- saflarda bulunmuşlar ve bunun neticesi olarak bombardıman tayıyarelerimiz şimal bölgesinde düşmanı hırpalamış ve kıtaatımızın işeşi içinde teşrikime- sal etmiştir.

Alman Tebliği

Führer'in umumî karargâhı, 31 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Fransanın şimali garbisinde bulunan Fransız kıtalarının bir- yük bir kısmı dağıtılmış veya esir edilmiştir. Buna mukabil bazı yerlerde muhasara edilmiş olan müfrezeler mukavemet etmekte ise de bu mukavemet yakında kırılacaktır. Diğer cihetten sahil bo- yunda Furnes ile Legues arasında ve Dünkerk'in garbinde İngiliz ordusunun bakiyesine karşı taarruza devam edilmektedir. Düşman kendini nevidane müdafaa etmekte ve silâhsız bile olsa gemilere azamî miktarda asker ırkâbına çalışmaktadır. Cassel etrafında mu- hasara edilmiş olan İngiliz kuvvetleri şimalde doğru Alman tazyi- kinden kurtulmağa çalışmış iseler de bunlar geri püskürtülmüş ve dağıtılmıştır. Artois ve Flandres'de bulunan Alman fırkaları şimdî başka vazifelerde kullanılabileceklerdir.

Tayıyarelerin faaliyeti dün havanın fenalığı yüzünden sekte- ye uğramıştır. Buna rağmen Dünkerk limanındaki tesisata yeni- den bir hava taarruzu yapılmıştır.

Alman donanması Almanyanın eline geçen Holânda, Belçika ve Fransa sahillerinin müdafaaile meşğûl olmuştur. Bir Alman motörli Belçika sahili önünde bir düşman kruvazörünü torpilliyerek batırmıştır.

Evvelki gece İngiliz tayıyareleri Almanyanın şimalinde gayri askerî hedefleri bombardıman etmişlerse de mühim hasarat ika e- dememişlerdir. Holstein'in cennubunda bir düşman avcı tayıyaresi düşürülmüştür. Fransanın şimalinde 3 Fransız ve Norveçte Sta- vanger önünde bir İngiliz tayıyaresi düşürülmüştür. İki Alman tay- yaresi kayıptır.

Harp Balkanlardan uzak

Budapeşte, 31 (Hususî) — Mac- ar Başvekilli Kont Teleki bugün matbuat mümessillerine verdiği bir beyanatta beynelmilel vaziyet hakkında şunları söylemiştir:

"Bugünkü vaziyet karşısında Ma- caristan için endişeye düşecek hiç bir sebep mevcut değildir. Macaris- tanın işleri yolunda gitmektedir. Son aylara kadar Avrupada 1914- 1918 de olduğu gibi uzan sürecek bir harp bekleniyordu. Fakat bugün- ne kadar Almanlar tarafından el- de edilmiş olan muzaferiyetler har- bin bilâkiss kısa olacağını vâzihan göstermektedir. Bu iyi bir âlâmet- tir. Çünkü harp harici veya bita- raf olan küçük devletlerin uzun bir harbe iktisadî bakımdan tahammül edebilmeleri imkânsızdır. Harbin kü- sa sürmesi en ziyade Avrupanın kü- çük bitaraf devletlerinin işine yara- yacaktır."

Diğer taraftan Macar hariciye nazırı Kont Çaki de beynelmilel va- ziyeti aşağıdaki şekilde mütelea et- miştir.

"Evvelâ şunu işaret etmelidir ki geçen son aylar, Macaristanın Tu- na devletleri ile birlikte Avrupanın

esaslı unsurlarından biri olduğunu meydana koymuş ve Macaristan ih- tiyar etmekte olduğu en elverişli dış siyasetle hem memleketi hem de Avrupa menfaatlerini korumuş bu- lunmaktadır.

En mühim meselelerden biri de 1940 ta Balkanlar ve Tuna havza- sındaki sulhun her zamankinden sağlam ve emin olduğudur. Bazı tahrıkların maksadı bu mntakayı da harbe sürüklemek gayesini taşı- yacaktır. Avrupanın bu kısmında da günün birinde silâh patlayabi- lir, fakat şuna emin olalım, bu dö- vüş hiç bir zaman için Karpatları aşmayacaktır.

Madenî yağların güm- rük resmi indirildi

Ankara, 31 (Hususî) — 270 de- receden evvel takattur eden hafif kısıtlı % 11 den % 25 nisbetine ka- dar olmasından dolayı tarifenin 695/2 pozisyonu mucibince 100 ki- losundan 6 lira alınması lâzım ge- len ağır madenî yağlar ve tortula- rının gümrük resminin 100 kiloda 100 kuruşa indirilmesi millî müda-

İspanya Cebelüttarıki İstiyor

Madrid, 31 (A.A.) — Manuel Aznar, Planjun organı olan Arri- ba gazetesinde neşrettiği bir ya- zıda diyor ki:

İspanya Cebelüttarıki istiyor. İngilizler, bir ticaret anlaşması akde ve bir kaç milyon İngiliz lirası borç vermekle aramızda her şeyin halledildiğini sanıyorlar.

İspanya çok daha fazlasını, Ce- belüttarıki istiyor.

Cebelüttarik üzerinde İspanyol bayrağından başka bir bayrak dalgalanmamalıdır.

Cebelüttarik hakkındaki bu itilâfgrizlikimiz bugünkü harbi istismar ederek ortaya sürülmüş olmadığ gibi İngiltere'nin kale- den duyduğu bomba sesleriyle de hiç bir alakası yoktur. İngiltere bize ait olduğunu kendisinin de bildiği bir şeyi ele ait bir hareket- le iade edecek midir?

Alman zırhlı kollarını bozmak için Fransanın 10000 tanka ihtiyacı var

Londra, 31 (A.A.) — Daily Te- legraph'ın askerî muharriri yazı- yor:

On beş yeni generalin şahsında temsil edilen yeni Fransız ekolü- nün, Fransız ordularını modern bir nazariyeye göre tensik için vakit kazanmaya çalışması muhtemeldir. Bu generallerin kanaatine göre, Al- man zırhlı kuvvetlerini bozmak için müttefiklerin bu kolları karşı zırh- lı kitalarla hareket etmesi lâzım- dır. Bu maksatla Fransız sanayii gittikçe artan bir tempo ile tank ve zırhlı araba yetiştirecektir.

100 tonluk 1000 tank ile 30 ila 50 tonluk 3000 ve 10 ila 20 tonluk 6000 tanka ihtiyacı olacağı tahmin edile- bilir. Ordunun hem müdafaaasını hem de bir taarruza geçmek için kullanılabileceği bu kuvvetleri, yeni Fransız genel kurmayi kendisini Almanyaya girebilecek ve mükem- mel Fransız piyade ve topçusuna- yolu açabilecek vaziyette hisse de- cekti.

İtalya harbe girecek mi?

(Baş tarafı 1 incide)

bakımından Almanyaya nisbetle çok zayıf vaziyette olan İtalya hem memleketin en hayati nokt- larını harp ateşine maruz bırak- caktır hem de gün geçtikçe daha ziyade Almanyanın tahakkümü altına girecektir. Bundan başka cihan Cermen imparatorluğu kur- mak hayali ile hareket eden Al- manyanın yanında harbe girecek bir İtalyanın Sovyetler Birliğini de hesabı katması ve netice iti- barile bir gün muhakkak surette Sovyetler aleyhine döneceği şüp- hesiz olan istilâ kuvvetlerine kar- şı bu devletin alabileceği tedbir- leri düşünmesi lâzım gelecektir.

Amerikaya gelince, bu memle- kette efkârıumumiyei temsil e- den mühim şahsiyetler daha şim- diden "Amerikanın hududu Fran- sadır" yolunda beyanatta bulun- mağa başlamışlardır. Bu türlü sözler İtalyanın harbe iştiraki ile yeni dünyada vukua gelecek ak- sülâmleri gösterir.

Kaldı ki İtalyada harp harici vaziyetinde bir takım siyasi isti- fadeler temin etmek için uyandı- rılan sun'î tezahüratın şekli ve mfkârı, ne olursa olsun, İtalyan efkârıumumiyesinin harbe müda- hale aleyhinde olduğu herkesçe malûmdur.

İşte bütün bu mülâhazalar gö- zönüne getirilince şimdiye kadar bütün kararlarında isabet göste- ren Duçenin harbe giremeyeceği tahmin olunabilir. Zira, dediği- miz gibi, harbe girmek İtalyanın elinde ise de ondan çıkmak artık olinde değildir ve harbe iştirak eden İtalyanın ilk zamanlarda kazanca olsa bile sonradan kaybe- decekleri şeyler bu kazançtan çok büyük olacaktır. Bilhassa harple elde edilebilecek kazançlar müzakere yoluyla mümkün ola- caksâ böyle bir müzakereye gir- meksizin harbe girmek İtalya için telâfisi imkânsız bir zarar ve hattâ felâket demektir.

ASIM US

faa vekâletinin teklifi, ticaret, güm- rük ve iktisat vekâletlerinin muva- fakatle vekiller heyetine kabul o- lunmuştur.

Belçika parlâmentosu dün Fransada toplandı Fransanın yanıbaşında harbe devam kararı verildi

Limges, 31 (A.A.) — Belçika parlâmentosu bugün hükûmetin ıcratından haberdar edilmek üzere resmen burada toplanmıştır.

Belediye reisi Senatör B. Be- toulle Kralın ihaneti yüzünden memleketlerini terke mecbur kal- mış olan Belçika parlamento â- zasının bu içtimaina belediye sa- lonunu tahsis etmekle mütehir olduğunu bildirdikten sonra pi- erlot'u taziimle yad etmiş ve Fran- sanın ve bütün dünyanın Belçika parlamentosunun verecekleri ka- rarı evelden bildirdiklerini söy- lemştir.

Betoulle müttefiklerin zaferile aziz Belçikanın da kuvvetli ve hür olarak kurulacağını ve hür- riyetin ortadan kalkmayacağını ilâve eylemiştir.

Betoulle'nin sözleri meclis tara- fından alkışlanmıştır. Birçok Bel- çikalı şahsiyetler amilyorlardı.

Müteakiben Belçika meclisi reisi Cauweleret, ayan reisi Guillon ve başvekil pierlot söz alarak müttefiklerin davasını müdafaa mültecilerin Fransaya karşı min- netarlıklarını ifade ve Almanyâ tarafından esaret altına alınan memleketler hürriyetlerini tekrar kazanıncaya kadar müttefiklerle birlikte mücadelede devam husu- sundaki azimlerini teyit eylemiş- lerdir.

Senatör reisi Guillon, bazı Bel- çika kıtalarının Kralın emrine i- taat etmiyerek şimalde müttefik- lerle birlikte muharebeye devam ettiklerini haber vermiştir.

İngiliz - Sovyet müzakereleri

(Baş tarafı 1 incide)

lebi üzerine Cripps'in, "ifayî va- zifeye memur sefir" sıfatile Mad- rit'e tayin edilmiş olan Samuel Hoare'ın vaziyetine mümasil bir vaziyette bulunacağını istihbar etmiştir.

İyi malûmat almakta olan ma- hafil, Moskova'nın Crippe'e tam bir diplomatik statü verilmesini istediği bir sırada, İngiltere sihkî hükûmetinin beş aydanberi sihkî esbaptan dolayı mezunen Lond- rada bulunmakta olan Sir Wil- liam Seeds'in yerine başka bir sefirin gönderilmesi için Mosko- va'nın muvafakatini istemiş oldu- ğunu söylemektedirler.

Limoges, 31 (A.A.) — Belçika parlâmentosunun içtimainda söz alan B. Pierlot demştir ki:

1940 Belçikası da 1914 Belçikasıdır. Harbe Fransa ve İngi- lilerin yanıbaşında girdik, silâh- larımızı ancak bizim de bedel it- tihaz ettiğimiz harp gayelerine eriştikleri ve istiklâl ve hürriyet içinde barışı elde ettikleri zaman bırakacağız.

Diğer taraftan Belçika millî müdafaa nazırı general Deniz iki ay zarfında muharebeye ama- de bir orduya malik olacağını ümit eylemektedir.

Takriben 1,700,000 Belçikalı mülteci ile Belçikadaki otomob- iler dörtte üçü halen Fransada bulunmaktadır.

İtalya-İngiliz mü- zakereleri kesildi

(Baş tarafı 1 incide)

Berne, 31 (A.A.) — Corriere Del- ticino gazetesine Romadan bildiril- diğine göre, politik mahafile nazaran gelecek salt günü büyük nazırlar meclisi Musolininin rıyaseti altında toplanarak, beynelmilel durum ve İtalyanın alacağı vaziyet hakkında Duçenin yapacağı beyanatı sureti mahsusada teklif edecektir. Romada dolayan sayılara göre bu meclisten bir sureti hal kararı çıkacaktır.

Ziraat Vekilinin emrine verilen para

Ankara 31 (Hususî) — Millî ko- runma kanununun 32 uncu madden- si mucibince ziraat vekâletinin doğrudan doğruya işleteceği arazi, de kullanılmak üzere mübayaas olu- nan ziraat makine ve alâtı için lâ- zumlu yedek parçaların satın alın- ması ve makine hangarları ile yan- cı madde sarıncıları inşası için lâ- zumlu mebalîğ ve istihsal vasıtala- rının işletilmesine lâzım olacak ser- mayeyi ve alâkalı diğer müteferrik masraflar için hükûmet emrine ve- rilen sermayeden 920.000 liranın mezkûr vekâlet emrine tahsisî ve, killer heyetinece kararlaştırılır.

Zelzeleden 43 ev yıkıldı

Çapakçur, 31 (A.A.) — Salı günü burada vukua gelen yer sarsıntıla- rında vilâyete bağlı Sancak nahiye- sinin Mezarlık köyünde yirmi, Beş- lik köyünde 18, Simsar köyünde beş ev yıkılmıştır.

İngiltereye taar- ruz bekleniyor

Londra, 31 (A.A.) — Havas: Şhihye nazırı B. Macdonald radyoda söylediği bir nutukta: "Hap pek yakında İngiltereye naklolunacaktır. Şark ile cennub şarkî İngilteresi ve İskoçya şe- hirlerindeki çocukların tahliyesi- ni nazarı itibara almalyız." de- miştir.

Londra, 31 (A.A.) "Havas, — Vi- samiral, Sir James Sommerville rad- yoda söylediği nutukta, hususî hava şeraiti altında küçük Alman grupla- rının, görünmeden, İngiltereye ihraç edilmesinin mümkün olduğunu söy- lemş, fakat, İngilterenin buna karşı tam tedbirler almış ve mahfuz bulu- duğunu da ilâve eylemiştir.

Bugün

İPEK'te

1 — Meşhur Polis Hafiyesi

CHARLIE CHAN

MASUM KATİL Filminde

2 - Serseri Kral Türkçe Sözlü

Ayrıca: FOXS dünya havadisleri Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilatlı matinele

Mevsimin en güzel iki yeni filmi birden

Bugün Lâle Sinemasında

1 — Sinemanın en çok sevilen yıldızları

CLARK GABLE ve MARION DAVIES'in

HABİL-KABİL Fransızca

Senenin en fazla beğenilen şaheseri

2 - Mahkûm Kadın Fransızca

— Şimdiye kadar görülen Jurnallarm en fevkalâdesi

PARAMUNT JURNAL

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilatlı matinele

Ereğli kazasında fırtına tahribatı

Ağaçların yüzde yirmisi yıkıldı

YEŞİL İSKELET

- 36 -

kibar bir zat olduğunu meydana koymuştu.

Fakat Emilin asla şüphe etmediği bir mesele daha vardı: Barunun hayatında muhakkak ki karanlık bir nokta bulunuyordu. A. caba bir gençlik sırrı mı vardı? Yoksa çift şahsiyete mi malikti? Yeşil İskelet Baronu yakalamış olduğu bir tarafı vardı? Emil, haydudun Baronu tehdit ettiğini kendi kulakları ile duymuş idi. Çocuğunu bulması için polise mü racaat ettiği takdirde Yeşil İskelet de kırılı çamaşırlarını ortaya dökceğini söylememiş miydi? Bu fedakâr babanın çocuğunu bile fedâ edebilmesi için her halde çekindiği bir husus vardı.

İşte asıl mesele burada idi. Emil vaziyeti çok güzel tahlil ediyor, fakat neticeye varabilmek için nasıl bir metod kullanmak i. cabadeceğini bir türlü ükestiremiyordu.

Uzun uzun düşündükten sonra nihayet kendisinin evvelce Lenuvarı havalâ etmiş olduğu işe tekarrar başlamaya, ekmeğe kadının dükkânını tarassuda karar verdi. Evvelce de muvaffakiyete doğru bu yoldan yürümüşler miydi?

Bu kararı verdikten sonra da dükkânı gözetlemeye başladı. Saklanarak, tebdili kıyafet e. derek her gün saatlerce küçük dükkânı gözetliyor, her müşteriyi inceden inceye gözden geçiriyor, bir şeyler keşfetmeye bakıyordu. Bu nankör çalışması bir türlü netice vermiyordu ve Emil artık ümitsizliğe düşmeye başlıyordu.

Fakat bir sabah yüreği sevinçle sarsıldı: Lenuvarı evvelce Kolomba kadar sürüklemiş olan es. rarengiz adam ekmeğe dükkânına girmişti. Bu adam ya Yeşil İskelet'in bir suç ortağı veyahut bizzat kendisi idi. Zavallı Lenuvarı bu esrarengiz adamı çok güzel tarif etmiş olduğu için Emil daha görür görmez tanıdı. Filhakika bu meçhul adam oldukça uzun boylu, fevkalâde geniş o. muzlu ve sağlam yapılı bir kimse idi. Birisinden saklanmak istiyormuş gibi şapkasını gözünün üzerine kadar eğmişti. Hiç şüphe yoktu, Lenuvarın tarif etmiş olduğu adam buydu. Adam dükkâna girmezden evvel arkasına dönüyor, korku ve endişe ile etrafına bakıyordu. Nihayet geldi, bir rüzgâr gibi hızla dükkâna girdi.

(Daha var)

Ereğli, (Hususi) — Bir hafta evvel Ereğli kazasında çok şiddetli bir fırtına olduğuna, meyvahar vasıf bir hayli ağacın hasar gördüğünü bildirmiştik. Mahallinde tetkikler yapan Vilâyet Ziraat müdürü Halil Yardımcı dün şehrimize dönmüştür.

Öğrendiğime göre, fırtına, Ereğli kaza merkezile Zanapa ve Ayrancı nahiyeleindeki ağaçların yüzde yirmisine hasar ıka etmiştir.

Kazada ve mezkûr nahiye merkezlerinde bir kaç gün kalmış olan ziraat müdürü B. Yardımcı, zarar ve hasar miktarlarının tesbiti işle meşgul olmuştur. Bu hususta, Ziraat Vekâletine sahil ve esaslı malûmat verilecektir.

Diğer taraftan edindiğim malûmata göre, bazı kazalarımızda mevsim fırtınalarının etkilerine zararları olmuştur. Fakat mevzidir. Bu itibarla bu yılki mahsul rekoltesi, ne müessir olacak ehemmiyet ve derecede değildir.

ÜÇ VATANDAŞIN TEBERRULARI
İzmir, (Hususi) — Geçenlerde

Alaşehirde vefat eden Mustafa Ruşen oğlu Hayatının son dakikalarında memleketin maarif ihtiyacını takdir ederek inşaatı yarım kalan orta mektep binasının tamamlanması için on bin lira teberru eylemiştir.

Hayır sever ailenin maraifimize karşı yaptığı bu kuvvetli yardım şehirde büyük sevinç ve takdir hisleriyle karşılandı.

Alaşehir bu sevinç içinde iken buna ikincisi ilâve olundu. Yine Alaşehirde mukim tüccardan Kulah Şerif Uğurlu hayatının son günlerinde salâhiyetli zatlardan nezdine davetle bankada mevcut sekiz bin kûsur lirasını emrûhaya tahsis e. dilmek üzere teberru eylediğini bildirmiş ve keyfiyet mahkemeye tes. çil olunmuştur.

Kıymetli doktorlarımızdan Bay Faik Muhtittin, Başvekilimizin hava kurumu kurultayındaki nutkundan ilham alarak, hava kurumu şehrimiz şubesine bizzat gitmiş ve beş yüz lira teberru etmiştir.

Kısa haberler:

* Bir Hollanda vapurıyla Belçikadan şehrimize gelen fakat harp dolayısıyla Belçikadan evrakları gelmediği için çıkarılmayan demirlerin dü. haline müsaade olunması için dün Ankaradan gümrüklere emir gelmiştir.

Bir kayıp

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyeti Başkanlığından: Cemiyetimiz Asasından İstanbul 29 uncu okul öğretmeni Melek Ungun'u aramızdan maalesef ebediyen kaybet. tik. Kederli ailesine ve sayın arkadaşlara taziyetlerimizi sunarız.

Cemal Sahir

Bu akşam Taksim Altıntepede Pazar günü akşamı Tophane K. rabaşı aile bahçesinde, pazartesi Üsküdar Halede. Öldüren Kim? büyük eser.

Halk Opereti

4 Haziran salı akşamı 9 da Gedikpaşa Azak sinemasında (Kadınların beğendiği).

Müzik: Halk türkülleri, Bayram Aracı, 20.45: Konuşma (Tarihten sayfalar), 21.00: Müzik: 1 — Okuyan: Semahat Özdenes, 2 — Okuyan: Sadı Hoşses, 21.45: Müzik: Oda müziği (Pl.) 22.30: Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri, 22.45: Ajans spor servisi, 23.00: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarıncı program ve kapanış.

RADYO

1.6.940 Cumartesi

13.30: Program ve memleket saat ayarı, 13.35: Ajans ve meteorolojia haberleri, 13.50: Müzik: 14.15: Müzik halk türkülleri, Sarı Recep, 14.30: Müzik: Riyaseticimur Bandosu, 15.15/15.30: Müzik: Dans müziği (Pl.) 18: Program ve memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18.30 Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür), 19.00: Konuşma (Yurt bilgil ve sevgisi), 19.15: Müzik: 19.45: Memleket saat ayarı, Ajans ve meteorolojia haberleri, 20.00 Müzik: Halk türkülleri, Ahmet Gürses, 20.15: Müzik: Okuyan: Melek Tokgöz, 20.30: Konuşma (Gündün meseleleri), 20.50: Müzik: Saz eserleri, 21.00: Müzik: Okuyan — Necmi Rıza Ahısken, 21.20: Müzik: Küçük orkestra, 22.20: Serbest saat, 22.30: Ajans haberleri; 22.50: Konuşma (E. nebi dillerde — Yalnız Kısa dalga postası), 22.50: Müzik: Cazband (Pl.) (Saat 23.20 e kadar yalnız uzun dalga ile). 23.25/23.30: Yarıncı program ve kapanış.

2.6.940 Pazar

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans, 12.50: Müzik: Okuyan: Melek Tokgöz, 13.15: Müzik: Halk Türkülleri, Aziz Şenbes ve Sadı Yaver Ataman, 13.30/14.30: Müzik: Küçük orkestra, 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Cazband (Pl.) 18.30: Müzik: Karışık Müzik (Pl.) 18.50: Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür), 19.25: Konuşma, 19.45: Memleket saat ayarı, Ajans, 20.00: Müzik: 20.30:

Fransızların Tunusta yaptıkları Majino hattı

Trablus hududuna kadar devam eden bu hattan Fransızlar çok şey bekliyorlar

Müttefiklerle İtalya arasında bir harp ihtimali günün en mühim mevzuatından biridir. Bu mevzu yalnız şimdi değil tâ Habeş harbi zamanındanberi de askeri mahafili işgal etmekteydi. Böyle bir harp esnasında İtalya derhal harekete geçeceği için bilhassa Fransızlar Tunusta tahkimat yapmışlar; ve son zamanlarda da İngilizler Mısır hudutlarında aynı tahkimata benzer eserler vücutte getirmişlerdir.

Fransız gazeteleri Tunustaki istihkamlarının zaptedilemeyecek kadar kuvvetli olduğunu yazıyorlar. İntransigent gazetesi "Tunustaki istihkamlarımız geçilemez" başlığı altında yazdığı bir makalede diyor ki:

Tunusta iki müdafaa hattı vardır. Bunlardan biri huduttan az iç. ride Ben Gardaniden başlar ve cenuba doğru devam eder. Bu havali de bir takım kum tepeleri mevcuttur. Fakat bu tepeler bazan mevcutken bazan da fırtına neticesinde kumlar başka tarafa gittiğinden ortadan kalkar. Bunun için kum tepelerinden istifade edilmiş düş. nülmemiş ve başka bir takım mü. dafaa noktaları vücutte getirilmiştir. Bu noktalarda betondan yapılmış münferit istihkamlar vardır.

Bu istihkamlar çok iyi tahkim edilmiştir. İçlerinde sonuna kadar dö. müşitre azmetmiş askerlerden mü. rekkep müfrezeler bulunmaktadır. Bir harp olursa bu müfrezeler ve istihkamlar düşmanın ileri hareketini durduracaktır. Düşman bunları muhasara ederek iskât et. mek, bunun için de epeyce vakit kaybetmek mecburiyetindedir.

Asıl istihkamlar, yani Tunustaki Majino hattı daha geridedir. Bu hat Marethten başlar ve Matnata dağılarının cenubuna, Trablus hududuna doğru devam eder. Bir Fransız — İtalyan harbi olursa İtalyan kuv. vetleri buradan geçmek mecburiyetindedir. Çünkü bu hattın cenubu kâmilin çödür. Bu çöli geçerek istihkâm hattını çevirmek kabil de. ğil midir?.. Askerlik bekimından buna imkân görülmemektedir. Çöl. de ne yol, ne su, ne de insan vardır. Buradan motörlü kıtaatin da geçmesi kabil değildir. Çünkü de. veler bir kaç gün susuz yaşayabildikleri halde motörler suya mu. tacırlar.

Tunus Majino hattı çok muhkemdir. Beton istihkamlarda kuvvetli toprak vardır. Arazi müdafaaaya son

FEKONDİTE

Yazan: EMİLE ZOLA
Çeviren: OSMAN YENSENİ

- 97 -

Matyö tekrar Norini gördüğü zaman, verdiği tafsillatla onu derin bir ümitsizliğe düşürdü.

— Ah! Çok yalvarırım, istirahat ederim, o bir daha buraya gelmesin! Bir yolunu bularak bir daha gelmesine mani olun... Onu görmek ten muztarip oluyorum.

Matyönün elinden bu hususta bir şey gelemezdi. Ve uzun mülahazalar, dan sonra, o çocuğun Boşeni bulmaması için ne lâzımsa yapmağa karar vermişti. Onun hakkında öğ. rendikleri o kadar içreç ve utanç verici şeylerdi ki, Konstans bile böyle bir rezaletten korumak gerek. ti. Fakat o sefilî böyle büsbütün kendi haline bırakmak ta ona gı. ran geliyordu. Acaba onu kurtar. manın çaresi var mıydı? Zannetmi. yordu. Sonra, onu çalıştırmak su. retile ıslah etmek vazifesini kim üstüne alabilirdi?

Norine:
— Bana kalırsa, şimdilik ona ba. basının ismini bildirmemek lâ. zımdır. İlerde bakarız. Fakat bu. günkü halde herkes için büyük tehlike vardır.

Norin tasdik etti:
— Esasen ben ona babasının öl. düğünü söyledim. Zira netice li. barile kakak yine benim başımda patlar.

Matyö düşünceye dalmıştı. O ço. cuğu kendi haline de bırakmaya ra. zı olamıyordu.

— Eğer çalışmak istiyorsa ben ona bir iş bulabilirim. Hattâ daha sonra, ahlâkını düzelttiğini görürsem onu çiftliğe de alırım... Tanıdığım bir araba tamircisi vardır. Gidip onunla görüşeceğim, ve al. cağım cevabı size yazacağım. Size tekrar uğradığım zaman mektubum. da göstereceğim adrese gönderir. siz, olmaz mı?

— Ne!.. Tekrar buraya mı gelecekti! Ah! Yarabbi! Yarabbi! Artık hiç mi mesut olamıyacağım!

Filhakika Aleksandr işte geldi. Fakat kendisine bulunan isten bah. solutionca alaylı alaylı güler o. muz kaldırdı. Parisin araba tamir. cilerini bildirdi. Alemin sırtından para kazanmağa alışmış bir sürü it! Esasen sanatı da iyi bilmezdi.

O ancak ayak işlerine yarardı. Bir büyük mağazaya kabul edileseydi ne âla!

Matyö ona istediği işi buldu. Fakat on beş gün sonra, bir akşam, üzerindeki pakellerle birlikte Aleksandrın sırtı olduğu haber alındı. Bilâhara o, hiç bir işte sebat et. meksizin fırıncı, ırgat yamağı, balık pazarında çırak oldu. Ve her defasında hamisini utandırdı ve za. rara soktu. Artık onun peşini b. rakmak ve arasıra, aç, renkiz ve perişan görüldüğü zaman eline beş on para verip yollamaktan başka çare kalmamıştı.

O vakittenberi Norin bir dakika rahat yüzü görmedi. Aleksandrın haftalarca meydana çıkmadığı oluyordu. Fakat merdiven sahanlığında gürültü oldukça, Norin, o geldi sanarak ürperirdi. Şahsının ne derece dehşet telkin ettiğinin farkın. da olan Aleksandr, annesinin çek. mece diplerinde saklı her nesi varsa sızdırmak için bu vaziyetten istifade ediyordu. İkide birde solu. ya soluya gelir, akşama kadar on frank bulmazsa hapise gideceğini söyler, her şeyi kıracağından bah. seder ve duvardaki asma saati gö. türüp satmayı tasarlardı. Nihayet Sesilin müdahale etmesi, cılız kol. larile onu tutup dışarı çıkarması lâzımgeldi. Fakat Aleksandr, iki üç gün sonra yeni talepler ve tehditlerle çıkageleri, para veril. mezse macerasını herkese anlata. cağını başırdı ve yatak şitlerini sö. kerek içinde saklı para olup olma. dığını görmek isterdi. Velhasıl iki kız kardeşin hayatı herbat olmuş. tu.

Felâketin büyüğü de, Norinin en küçük kardeşi Alfred ile Aleksandrın tanışması olmuştu. Alfred, kendi tabirince "damdan düşme. yeğen" inden iki yaş büyüktü. Ve Paris kaldırımında onun gibi tüş. süz, kirpiksiz, kırık göz ve iğri a. ğızlı serseri bir daha bulunmazdı. Yedi yaşında, iken kız kardeşleri. nin eşyalarını çalar, Sesili döver. elinden haftalık kazancını alır ve harcardı.

Çalışmaktan başını kaldıramıyan Muano, onu ne mektebe ve ne de bir işe devam ettirmeğe muvaffak takayı geçmek için epeyce vakit kaybetmek mecburiyetindedir. Bu müddet zarfında Cezayir ve Fastan kâfi derecede kuvvetler getirilebilir.

Geçende, Tunustaki istihkamları ve müdafaa tertibatını gezen mec. lisi harbiye encümeni reisi: "Fran sayı müsterih olarak dönüyorum.. demişti.

olamamıştı. Ara sıra ağabeylerin den dayak yediği halde, sokaklar. da, kırıpıl ve kırıpyos insanlar gü. ruhunun ahlâksızlıkları ile ülfet kes. bediyordu. Annesile babası öldük. ten sonra büsbütün köpeksemişti. Artık nerelerde yatmış ve nasıl ge. çindiği belli oluyordu. Yalnız, ablaları Norin ve Sesilden bir kaç para koparmak maksadile onlara görmeğe giderdi.

(Daha var)

Karagözle Hacivadin heykelleri dikilecek

Belediye avukatlarından Rami ile doktor mebus Osman Şevki Ulu. dağ, Karagözüle Hacivadin Bursada Çekirgele heykellerini dikmek te. şebbüsüne girişmişlerdir. Bu iş için 5000 lira lazımdır. Rami ile Osman Şevki Uluğâğ beşer yüz lira vereceklerdir. Geri kalan para müsa. merelerle ve teberrularla temin e. dilecektir.

Et nakliyesi

İstanbul et nakliye işi bugün. den itibaren belediye tarafından yapılmaktadır. Belediye kasaplar şirkelinin kara ve deniz nakil va. sıtalarında ayda 13.200 liraya üç ay müddetle kiralamıştır. Üç ay sonra belediyenin getireceği vasıtalarla et nakli doğrudan doğruya beledi. yece yapılacaktır.

Posta şubeleri taşındı

Yeni postanenin üst katını adliye işgal ettiği tarihtenberi ayrı ayrı binalarda vazife görmekte olan posta levazımı ayniyat şubesi müdür. lüğü, haşmüfettişlik, muamelât ve fen müfettişlerle hukuk muavinli. ği ve muhasebecilik yeni Valde Han. nının ikinci katına nakledilerek dünden itibaren orada vazife gör. meğe başlamışlardır.

Vilâyet müdürlüğü ile idari, posta, telgraf ve nakliyat muavinlik. leri eskisi gibi yeni pistahanede vazife görmektedirler.

Posta memurlarına zam yapıldı

Posta ve telgraf memurları, b. reme intibak kanunu münasebetile 10, 16, 17.5 ve 20 lira maaşlı me. murlar sırasile 15, 20, 20 ve 25 li. raya terfi ettirilmişlerdir. Bu me. murlar haziran maaşlarını bu zam üzerinden alacaklardır.

Arpa fiyatları

Yeni mahsul arpa vaktının gel. mesi fiyatları düşürmeğe başla. mıştır. Bu yolda ihracatın mene. dilmiş olması da buna âmil ol. maktadır. Toprak mahsulleri o. fisinin köylerden mücayyaa bağ. laması kâfi gelmemiştir. Arpa fiyatları bir iki gün içinde 5,5 kuruştan 5 kuruşa düşmüştür. Buğday fiyatlarında da aynı se. beplerden kilo başında 20 para düşüklük vardır.

Şişli Halkevinde konferans

Gazeteci arkadaşlarımızdan Mustafa Rağıp bu akşam Şişli Halkevinde "Fatih emileri nere. den geçirdi" mevzu lu bir konfe. rans verecektir. Konferanstan sonra ve gösterit kolu tarafın. dan bir piyes temsil edilecektir.

Kari mektubu:

Cumhuriyet Gazinosunda üç şişe bira 225 kuruş

İnhisarlar idaresi büyük bir hüs. niyetle bira fiyatlarını indirdiği halde bundan ancak satanların is. tifade ettiğini ve müşteriklerin bu ucuzluktan hiç te bir şey kazan. a. madıklarını anlamak için uzun bo. lu tetkikata hacet yoktur. Biranın satıldığı bir yerde oturup bir şişe bira içmekle İnhisarlar idaresinin birayı ucuzlatmak suretile yaptığı fedakârlığın kimlere yaradığını an. lamak kabilirdi.

Dün akşam üzeri üç arkadaş Te. pebaşında "Cumhuriyet bahçesi.. ne gidip oturduk birer bira içtik. Me. ze olarak getirilen de bir çiroz sa. latası, bir porsiyon kaşar peyniri ve biraz ekme. Üç bira ve işaret ettiğim, sermayesi on kuruş bile tutmayan, mezeye mukabil bizden 225 kuruş alındı. Hesabın müfreda. tını istedik şöyle bir hesap çık. arıldı: Üç şişe bira 45 erden 135. Meze de 90 kuruş. Belediye tas. dikli listeyi istedik, henüz hazır olmadığı cevabını verdiler.

Belediye iktisat müdürlüğünün, Beyoğlu kaymakamlığının, ehemmi. yetle nazarı dikkatini çekirim.

Cahit Aymergen
Bakırköy Taş İskele 111 No. da

Bir Fransız müstemleke askeri

derece müsaittir. İstihkamları uzak tan farketmek kabil değildir.

Bir harp çıkarsa, İtalyan kuv. vetleri ne kadar süratle taarruza geçerlerse geçsinler hudut ile istih. kâm hattı arasındaki askeri min.

Damgaresimleri arttırılan evrak

Yeni zamlar bugünden itibaren tatbik edilecek

1324 sayılı kanunun 11 inci maddesiyle ekleri ve tadilleri mucibince alınmakta olan matbu damga resimleri (Mezkûr maddenin 38, 40, 46, 47, 49 52, 54, 58, 61, 62, 66, 68, 78 ve 90 inci numaralarında yazılı evrak ile sulh mahkemelerinde kullanılacak olan ve 39 uncu numara münderiç bulunan hususi vekâletnameler hariç olmak üzere) yüzde elli arttırılmıştır. Kanunun 33 üncü maddesinde yazılı evrakın damga resmi de bu zamma tabiidir. Aynı kanunun 3, 4, 5 ve 6 ncı fassullarında yazılı evraktan alınmakta olan nisbi resimlere yüzde on zamm edilmiştir.

Damga resimleri arttırılan evrakın başlıcaları:

1 — Her nevi taahhüt, borç, kefalet, teminat, rehin ve yediemin senetleri, mukavelenameler, faturalar, ordinolar, ve sair mütedavil ve ticarî evrak ve senetler ve bunların bordroları, borsa emirleri ve borsa alış ve satış beyannameleri, fiyat cetvelleri, lokanta ve otellerin yiyecek ve içecek listeleri.

2 — Lise, muallim mektebi ve yüksek mektep şahadetname ve tasdiknameleri.

3 — Depozito ilânıhaberleri, makbuz ve ihbarnameler, yolcu ve yolculara mahsus eşya biletleri.

4 — İyi hizmet vesikaları ve tercüme hal varakaları.

5 — Ehli Hibre ve vukuf, mümeyyiz ve muhammin raporları ve suretleri, keşif ve muayene raporları, inşaata müteallik resim, plan harita ve keşif defetleri, protesto ve ihtarnamelerle cevapları ve suretleri.

6 — İlmühaberler, tasdikname, şahadetname, hüviyet varakaları, etibba raporları, tahlil raporları, ödünç para verme işlerine ait vesikalar.

7 — Bilânçolar, menşe ve mahrec şahadetnameleri, pasaportlar.

8 — Her nevi ruhsatnameler ve ruhsat ve ünvan tezkereleri, aâmeti farika ilânıhaberleri, ihtisâs vesikaları, sertifikalar ve bunlara yazılacak şerhler.

9 — Her nevi ilânlar, levhalar, programlar, kataloglar, seyrüsefer arifeleri, sirküler ve takvimler.

10 — Resmî ve hususî dairé ve müesseseler, alelûmum ticarethane, er, cemiyet ve klüpler memur ve müstahdemlerle müteakit, dul ve yetimlerin her nevi istihkaklarına ait bordro ve senetler.

11 — Tasarruf senetleri ve ferağ ve intikal zabıtnameleri; tereke ve lüksimi veraset varaka veya defterleri, hibe, vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflar ve her nevi ihale kararları.

12 — Bilette girilen eğlence ve lemaşa yerlerinin duhuliyé biletleri.

13 — Hükümet dairelerine ibrazında ibraz puluna tabi olan evrak ile hulâsa, suret ve tercümelere ve resme tabi bilûmum evrakın resmî dairelere ibraz olunacak hulâsa, suret ve tercümelere;

Bir kuruştan aşağı olan kesirler bir kuruşa iblağ edilecektir.

Bu zamlar, 1 Haziran 940 tarihinden muteberdir.

BORSA

Ankara 31-5-940

ÇEKLER

1 Sterlin	5.24
100 Dolar	166.20
100 Fre.	2.9675
100 Lire	8.38375
100 İsviçre Fre.	20.2725
100 Florin	—
100 Rayışmark	—
100 Belga	—
100 Drahmi	0.9975
100 Lev	2.0075
100 Çek Kronu	—
100 Peçeta	14.455
100 Zloti	—
100 Pengö	30.1675
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.94
100 Yen	33.3325
100 İsveç Kr.	31.005
100 Ruble	—

Altın 23.50

Esham ve Tahvilât

Sivas — Erzurum 2	19.75
1938 — 5 Hazine tahvili	46.—
İş Bankası nama	8.60

SAHİBİ: ASIM US
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum Nesriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevenil

Spor

Milli küme maçları

Istanbul futbol ajanlığından:
1—6—940 tarihinde yapılacak milli küme maçları.

Seref Stadı:
Gençler Birliği — Vefa saat 15, hakem Ahmet Adem. Yan hakemleri: Selâmi Akal, Fikret Kayral.

Muhafızgücü — Beşiktaş saat 17 hakem Nuri Bosut. Yan hakemleri Samih Duransoy, İhsan Bayrı.

2—6—940 tarihinde yapılacak milli küme maçları.

Seref stadı:
Kem Sazi Tezcan, yan hakemleri Neşet Şarman, Necdet Gezen.

Gençler Birliği — Beşiktaş saat 17 hakem, Tarık Özerengin, yan hakemleri Bahattin Uluöz, Ziya Kuyumlu.

Fiyatlar: Tribün 50, duhuliyé 25 kuruştur.

Süleymaniye spor klübünün bir kararı

Süleymaniye spor klübü başkanlığından:

Klübümüz atletizm, Boks, bisik.

Dünkü ihracatımız

Dün bu senenin en fazla ihracat yapılan günü olmuştur. Şehrimizden 526 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu miktarın 350 bin liralığı Almanyaya, 128 bin liralığı Çekyaya, Almanyaya gönderilen mallar arasında bilhassa 294 bin liralık tütün vardır.

Züccaciye tüccarları

mürakabe altına alınıyor

Züccaciye ve kâğıt üzerindeki ihtikârın genişlemesi üzerine ticaret Vekâleti bu iki çeşit maddede memlekete idhâl eden büyük tüccarlar arasında bir birlik kurarak mürakabe altına almağa karar vermiştir.

let şubelerindeki faaliyetini arttırmaya karar vermiş ve bu kararını yalnız klüp müntesiplerine değil muhitine de faydalı kılmak istemiş. Bu münasebette klübümüz esasen bütün gençlere açık bulunan kapılarını şartsız olarak açtığını bildirir. Müracaatlar her gün saat 16 dan sonra yapılır.

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

9 ve 10 uncu sınıfların askerlik kampları 7 haziranda, on birincinin ki 1 temmuzda başlayacaktır. Kampa iştirakları mecburi olan erkek talebeler bu tarihlere de mektepte bulunmalıdırlar.

İstanbul Defterdarlığından:

Kauçuk mamulâtiyle iştiğal eden snâi müesseselerle ithalâtçı ve toptancı tacirlerin nazarı dikkatine:

Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 3828 No.lu kanunun 7 inci maddesinin B fıkrası mucibince zamma tâbi tutulan Gümrük Tarife Kanununun 449 No.sına dahil Lâstik Ökçe, Lâstik taban, Rondela, Conta, Klapa, Velosipet parçaları, Silgi Lâstığı, Lâstik Paspas, Lâstik para altığı, Sünger zarfı, Lâstik tütün kesesi, Lâstik merdane, Lâstik tpe, Tenis topları, Lâstik damlalık ve mevaddı saire ile mürettep olanlar da dahil emsalî bîcümle kauçuk mamulâtı 27.5.1940 günü sabahı elinde bulunduran snâi müesseseler, ithalâtçı ve toptancı tacirlerin, evvelce vermiş oldukları beyannamelerde bu maddeleri göstermiş bulunmadıkları takdirde bu malların cinsini, miktarını ve sikketini işbu ilânı takip eden günden itibaren 48 saat zarfında bir beyanname ile muamele ve istihlâk vergileri Merkez tahakkuk şubesi sefliğine bildirmeye mecburdurlar.

Müddeti içinde beyanname vermiyen veyahut mevcutlarını noksan bildirilenlerden beyannamesini vermedikleri veya noksan bildirdikleri maddelerin vergisi beş kat fazlasıyla tahsil edilecektir.

Alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur.

(4581)

Kızılay Cemiyetinden:

Çadır tamircisi aranyor

Alâkadarların her gün saat 9 - 10 arasında Yeni Postane civarında Kızılay hanında satış deposu direktörlüğüne yedlerin. deki evrakile birlikte müracaatları ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Kaymakamlığından: Eski Selime Hatun yeni Gümüşsuyu mahallesinin Saray arkası sokağında eski 5/11.13 ve 15 yeni 5.7 9—11—13 ve 15 (numarataj 5, 15) yine aynı mahallenin Cami sokağında eski 32,34,36 ve 38 yeni 34,36,38 ve 40 (Numarataj) 36,40 sayılı ve per (Janetyen) uhdesinde bulunan bahçe ve sair müstemilatı havi kâğız hane bina buhran ve çöp vergisi borçlarından dolayı açık arttırma suretile satılacaktır.

Kıymeti mukayyedesı (57000) liradır. İlk ihalesi 7/6/940 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 de Beyoğlu kazası idare heyetinde yapılacaktır. Bu husus hakkında izahat almak isteyenlerin Beyoğlu belediyesi muhasebeciliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (4575)

Askeri Fabrikalar Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli 32400 lira olan bir adet buhar kazanı ile bi. adet turbo-generatör Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 15—6—940 cumartesi günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname 1 lira 62 kuruş mukabilinde komisyonca verilir. Teminatı 2430 liradır. İstekilerin teminatlarıyla teklif mektuplarını en geç ihale günü saat 10 a kadar komisyonca getirmeleri ve 2490 No.lu kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaiiki hâmil bulunmaları ilân olunur. (4477)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (425) lira olan 5000 kalıp (takriben 1250 Kg.) beyaz sabun (13.6.1940) Perşembe günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (31) lira (88) kuruluşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaiikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lazımdır.

Bu işe alt şartnâmeceer komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (4413)

Askerlik ilânları

Eminönü Yerli As. Şubesinden:

Aşağıda künyeleri yazılı yedek subayların kısa bir zamanda şubeye müracaatları.

Mehmet Niya oğ. Numan Zeki 1296 Kastamonu (323/94), Ömer oğ. Avni Avans, Yedek P. astegmen Kemal oğ. Süleyman (Ankara 329) (47640), Yedek P. teğmen Abdullah (İstanbul 313) (17576), Yedek P. Yzb. Mehmet oğ. Kasım Kerkük 305) (324—207). Yedek P. Teğmen Ahmet Salim Duri (İstanbul 326) (43905), Yedek Güverte Yzb. Mehmet Hıfzı oğ. Hüseyin Hikmet (İstanbul 305) (1237), Yedek güverte Yzb. Raşit oğ. Ali Rıza Kiray (İst. 305) (1167), Yedek Ooto Teğmen Ali Rıza oğ. Feridun (İstanbul 319) (37834), Yedek Levazım Teğmen İbrahim Sami oğ. Hadi (İstanbul 324) (39077), Yedek Levazım Teğmen Salih oğ. Meh. Ali (İstanbul 322) (39601), Yedek süvari Yzb. Ali Abdülkadir (İstanbul 305) (326—9). Yedek 7. sınıf tüfekçi Halil oğ. Ali (İstanbul 305) (312—27), Yedek P. astegmen Mehmet oğ. Nazmi (Ankara 325) (48350), Yedek Topçu Bnb. Cemal oğ. İhsan (İstanbul 305) (326—8), Yedek Topçu Astegmen İbrahim oğ. Osman Recai (İstanbul 316) (24123), Yedek Tabib Bnb. Mehmet oğ. Hüseyin Macit (926—3), Yedek tabib Yzb. Mustafa oğ. Osman Nazmi (Selânik 310) (6536), Yedek Tabib Teğmen Şevket oğ. Bekir N. met (İstanbul 318) (36139).

ZIMBACU HARABELERİ ESRARI

Harabeler iki kısımdan müteekkil olunuyor. Bir Granit tepesi üstünde, .00 metre uzunluğunda ve 10 metre yüksekliğinde duvarlar bağösterir; asıl harabelerin kendileri ise — ki bunlar granitten yuvarlak bir bina teşkil etmektedir. Vadide kâindir. Bu "Taş binalar, acaba hangi medeniyetin bakiyesi aşarı olacak?

Acaba Finikiler, Geldaniler İranlılar buralardan altın çıkarmışlar mıdır? Yoksa bu binalar yerliler tarafından mı yapılmışlardır? Bu muhtelif suallere cevap verebilmek mümkün değildir. "Taş binalar, çoktanberi maziye karışmış olan bu devrin, gımdı, sakittü samit şahitleri olarak duruyorlar.

Bu gehir acaba neden dolayı terk edildi? Ahaliisi zencilerin hücumlarına mukavemet göstermekten âciz mi kaldı? Altını mı bitmiş buluyorlardı? Yoksa mahiyeti bilinmiyen bir takım hastalıklar mı zuhur etmişti? Bu bapta gittikçe kabul edilen nazariye, sirtmanın bu eski medeniyetin zevalini intaç eden başlıca sebeplerden birini teşkil etmiş olmasıdır.

Bugün bu harabeleri ziyaret eden hiçbir seyyah yoktur ki, Cemiyeti Akvam sirtma komisyonunun talimatına tevfikân sirtma mevsimi müddetince günde 400 miligram ve hasta. lığa tutulduğu takdirde, 5—7 gün zarfında 1—1,3 gram kinin almak suretile o havalede yaşıyan malarya sıvrisineleri sırsına karşı kendisini muhafazadan hali kalmassın. Bu muazzam binalar temasa edildikleri zaman, eski milletlerin şu müessir ilâci tanınamış olmalarına teessüf etmekten kendisini alamaz. Belki "Zimbacuu, elân refah içinde bir gehir olarak kalırdı.

İlân

Fatih İcrasından:
940/758

Konsol ma ayna	2
Kadife yüzü kanepe	3
Koltuk	—
Bakır tepsi	1
Muşamba 6 metre	—
Silyah demir karyola	1
Pennuz ve resimlik	6

Bir deyinden dolayı haciz edilip paçaya gevrilmesine karar verilen yukarıda yazılı emval 5/6/940 Çarşamba günü saat 11 de Yenikapı Hisar. dibi 12/1 numaralı evde bilmüayede satılacağı ilân olunur. (32495)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Miktarı	cinsi	Tahmin bedeli	Teminatı	Eksiltme günü ve saati
2500 kilo	Beyaz vazalin	3125.— lira	468.75 kati	3/6/940 pazartesi 14 te
56 kalem	muhtelif cins mal zeme	12844.50	936.34 ilk	3/6/940 " 14.30 da
1000 kilo	beyaz gırcala)	6730.—	1009.50 kati	3/6/940 " 15 de
600 "	katranlı gırcala)	—	—	—
600 "	ispavlo)	—	—	—
5000 metre	gali	3500.—	525.— kati	3/6/940 " 15.30 da
420 kilo	sünger	5040.—	756.— kati	3/6/940 " 16 da

1 — Yukarıda cins, miktar ve teminatları ile eksiltme gün leri yazılı beş kalcın ilânların hizalarında gösterilen saat lerde pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnâmeleri her gün mesai saatleri dahilinde Kasımpaşada bulunan deniz levazım satın alma komisyonundan bedelsiz alınabilir.

3 — İstekilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaiikle birlik te mezkûr komisyonca müracaatları. (4225)

Dr Hafız Cema LOKMAN HEKİM

Dahiliye mütehassısı.

İstanbul Divanyolu.

No 104 Tel: 22398

Ağaran Saçlara JUVANTIN KANZUK

Saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

İstanbul Levazım Amirliği satınalma Komisyonu ilânları

Miktarı	
24,300	Kilo çalı fasulyesi.
52,300	Kilo Ayşekadın Fasulyesi.
86,500	Kilo Barbunya Fasulyesi.
98,000	Kilo Taze Kabuk.
26,000	Adet Hiyar.

Yukarda yazılı beş kalem sebzenin pazarlıkla eksiltmesi 3/6/940 Pazartesi günü saat 14.30 da Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 17,174 lira 50 kuruştur. Rumeli cihetine ait sebzenin ilk teminatı 884 lira 6 kuruş. Anadolu cihetine ait sebzenin ilk teminatı 404 lira 2 kuruştur. Şartnâmesi komisyonca görülür. İstekilerin kanunî vesikaları ile belli saatte komisyonca gelmeleri. (923) (4460)

888 adet sedyé alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi müteahhit nam ve hesabına 5/6/940 Çarşamba günü saat 14.30 da Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli on yedi bin yedi yüz altmış lira, ilk teminatı 1332 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonca görülür. kanunî vesikaları ile belli saatte komisyonca gelmeleri. (922) (4459)

İki bin adet sedyé müteahhit nam ve hesabına alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 5/6/940 Çarşamba günü saat 14 de Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli kırk bin lira, ilk teminatı 3000 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonca görülür. İstekilerin kanunî vesikaları ile belli saatte komisyonca gelmeleri. (924) (4471)

554,630 adet yumurta alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 17/6/940 Pazartesi günü saat 15 de Tophanede Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 9706 lira 2 kuruştur. Rumeli cihetine ait ilk teminat 243 lira 46 kuruş. Anadolu cihetine ait ilk teminat 479 lira 49 kuruştur. Şartnâmesi komisyonca görülür. İstekilerin mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyonca vermeleri. (932) (4563)

2000 adet kantarma alınacaktır. Müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmesi 17/6/940 Pazartesi günü saat 14.30 da Tophanede Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1600 lira, ilk teminatı 120 liradır. Nümune ve şartnâmesi komisyonca görülür. İstekilerin belli saatte komisyonca gelmeleri. (928) (4525)

3000 çift mahmuz alınacaktır. Müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmesi 17/6/940 Pazartesi günü saat 14 de Tophanede Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1800 lira, ilk teminatı 135 liradır. Nümune ve şartnâmesi komisyonca görülür. İstekilerin belli saatte komisyonca gelmeleri. (929) (4526)

Inhisarlar umum müdürlüğünden:

I — İdaremizin Feriköy bira fabrikasında Haziran 940 tarihinden Mayıs 941 sonuna kadar günde 500 kilo üzerinden bir sene zarfında birikecek takriben 180 ton kömür curufu pazarlıkla satılacaktır.

II — Pazarlık 15/VI/940 Cumartesi günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Satış komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümune sözü geçen fabrikada görülebilir.

IV — İstekilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edebilecekleri fiat üzerinden % 15 teminat paraları ile birlikte mezkûr komisyonca müracaatları ilân olunur. (4573)